

LANDINFO

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon

Temanotat

Libya

Sikkerhetsforhold januar 2018–juni 2025

28. august 2025

© Landinfo 2025

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.

Alle henvendelser om Landinfos rapporter kan rettes til:

Landinfo

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon

Fredrik Selmers vei 6

Postboks 2098 Vika

0125 Oslo

Tel: 23 30 94 70

E-post: landinfo@landinfo.no

www.landinfo.no

Om Landinfos temanotater

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) innhenter og analyserer informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om.

Landinfos temanotater er basert på opplysninger fra nøye utvalgte kilder. Opplysningene er behandlet i henhold til [anerkjente kvalitetskriterier for landinformasjon](#) og [Landinfos retningslinjer for kilde- og informasjonsanalyse](#).

Temanotatene bygger på både skriftlig og muntlig kildemateriale. En del av informasjonen som formidles, er innhentet gjennom samtaler med kilder på informasjonsinnhentingstreiser. Landinfo tilstreber bredde i kildetilfanget, og så langt mulig er det innhentet informasjon fra kilder som arbeider uavhengig av hverandre. Alt benyttet kildemateriale er fortløpende referert i temanotatene. Hensyn til enkelte kilders ønske om anonymitet er ivarettatt.

Notatene gir ikke et uttømmende bilde av temaene som undersøkes, men belyser problemstillinger som er relevante for UDIs og UNEs behandling av utlendingssaker.

Landinfo er en faglig uavhengig enhet, og informasjonen som presenteres, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos temanotater gir heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

About Landinfo's reports

The Norwegian Country of Origin Information Centre, Landinfo, is an independent body within the Norwegian Immigration Authorities. Landinfo provides country of origin information (COI) to the Norwegian Directorate of Immigration (Utlendingsdirektoratet – UDI), the Immigration Appeals Board (Utlendingsnemnda – UNE) and the Norwegian Ministry of Justice and Public Security.

Reports produced by Landinfo are based on information from carefully selected sources. The information is collected and analysed in accordance with [common methodology for processing COI](#) and [Landinfo's internal guidelines on source and information analysis](#).

To ensure balanced reports, efforts are made to obtain information from a wide range of sources. Many of our reports draw on findings and interviews conducted on fact-finding missions. All sources used are referenced. Sources hesitant to provide information to be cited in a public report have retained anonymity.

The reports do not provide exhaustive overviews of topics or themes, but cover aspects relevant for the processing of asylum and residency cases.

Country of Origin Information presented in Landinfo's reports does not contain policy recommendations nor does it reflect official Norwegian views.

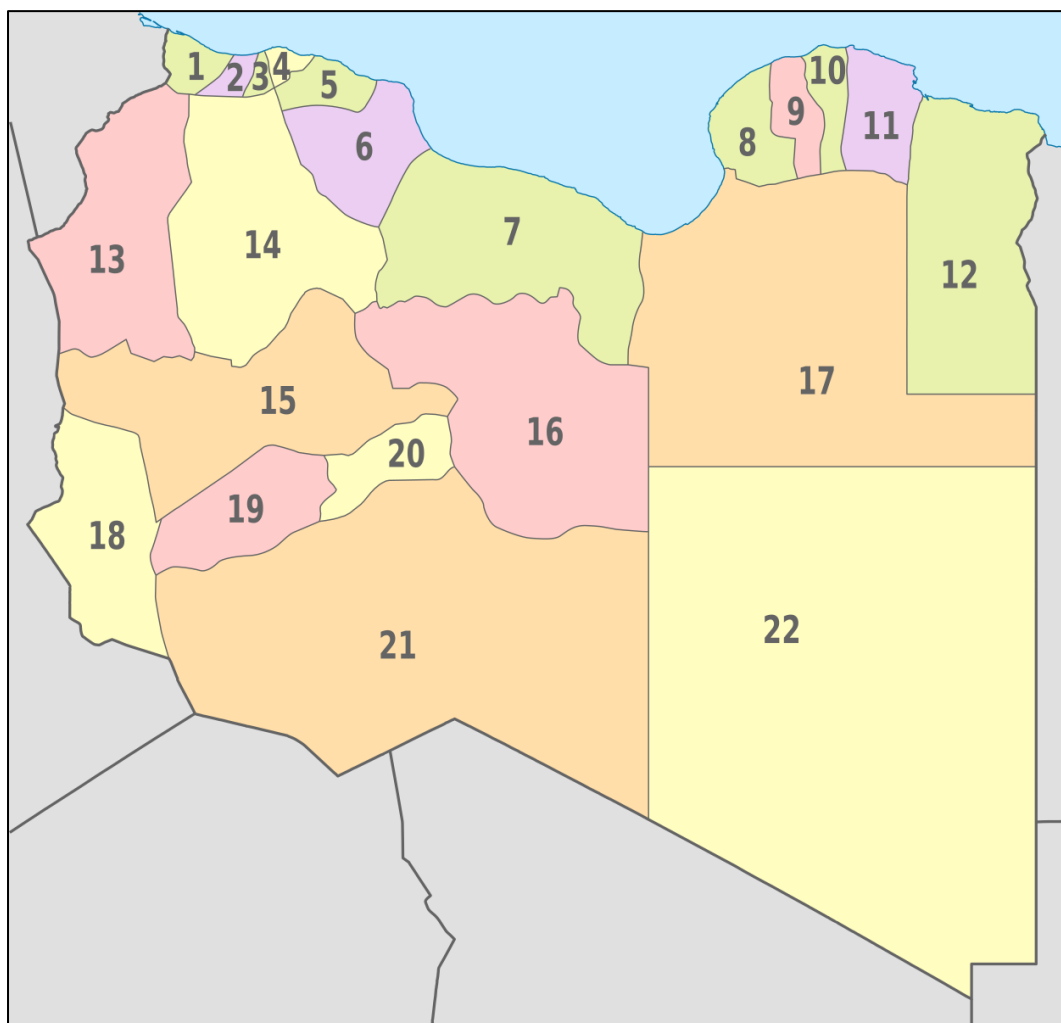
Summary

In the period from January 2018 until June 2025, the security situation in Libya was challenging the first 2–3 years because of armed conflict in different parts of the country. Since then, conditions have been more calm. Since 2020/2021, the level of violence has been low considering that Libya is a country in conflict, and much of the violence happens between different militias without direct consequences for civilians. The political situation remains in a deadlock with two competing governments – one with a power base in western Libya, and one in the east. Neither government has real control over the militias, and power is still ultimately determined by armed force. The militias are involved in various forms of criminal activity, including control over different public institutions in order to gain access to state revenues, particularly from oil production.

Sammendrag

I tidsrommet fra januar 2018 til juni 2025 var sikkerhetssituasjonen i Libya preget av kamphandlinger i ulike deler av landet de første 2–3 åra, men har siden vært roligere. Siden 2020/2021 har voldsnivået i landet vært lavt til å være et land i konflikt, og mye av volden skjer mellom ulike militsgrupper uten å ramme sivile direkte. Samtidig er den politiske situasjonen fortsatt uavklart, med to konkurrerende regjeringer – én med maktbase i det vestlige Libya, og én i øst. De to regjeringene har ingen reell kontroll over militsgruppene, og fremdeles er det våpenmakt som gir faktisk makt. Militsgruppene er involvert i ulike former for kriminell aktivitet, inkludert kontroll med ulike offentlige etater for å få tilgang til deler av statlige inntekter, blant annet fra oljeutvinning.

Administrativt kart over Libyas distrikter¹

Tripolitania

1 an-Nuqat al-Khams 2 Zawiya 3 al-Jafara 4 Tripoli 5 al-Murqub 6 Misrata 7 Sirt
13 Nalut 14 al-Jabal al-Gharbi

Kyrenaika

8 Benghazi 9 al-Marj 10 al-Jabal al-Akhdar 11 Darna 12 al-Butnan 17 al-Wahat
22 al-Kufra

Fazzan

15 Wadi ash-Shati 16 al-Jufra 18 Ghat 19 Wadi al-Hayat 20 Sabha 21 Murzuq

¹ Kartet er hentet fra Wikimedia Commons og kan brukes fritt
(https://en.wikipedia.org/wiki/File:Libya_administrative_divisions_-_Nmbrs_-_colored.svg).

Innhold

1 Innledning	8
1.1 Informasjonstilfanget om sikkerhetsforhold i Libya er fortsatt dårlig	8
1.1.1 Generelt om kildetilfang	8
1.1.2 Kildetilfang på data om konflikthendelser	9
1.2 Tematisk fokus	10
1.3 Forbehold om forhold i endring	10
2 Vedvarende politisk stillstand	10
3 Mindre kompleks militsmosaikk	12
4 Sikkerhetsforhold: Tendenser og utvikling over tid	13
4.1 Mønstre i konfliktrelatert voldsbruk	15
4.1.1 Trefninger (<i>battles</i>)	16
4.1.2 Eksplosjoner og vold utløst på avstand (<i>explosions/remote violence</i>)	16
4.1.2.1 Luftangrep (<i>air/drone strike</i>), artilleribeskyting (<i>shelling/artillery/missile attack</i>) og granatangrep (<i>grenade</i>)	16
4.1.2.2 Eksplosjoner utløst på avstand, landminer og improviserte sprengladninger (<i>remote explosions/landmine/IED</i>)	16
4.1.2.3 Selvmordsbombe	16
4.2 Dødsfall som følge av konfliktrelatert vold	16
5 Hvordan rammes sivile av konfliktrelatert vold?	17
5.1 Sivile mål for politiske voldshendelser (hendelser kodet med både <i>political violence</i> og <i>civilian targeting</i>)	18
5.2 Vold mot sivile (<i>violence against civilians</i>)	18
5.2.1 Angrep på sivile (<i>attack</i>)	19
5.2.2 Bortføring (<i>abduction/forced disappearance</i>)	19
5.2.3 Seksualisert vold (<i>sexual violence</i>)	20
6 Sikkerhetsforhold i vest: Tripolitania	20
6.2 Tripoli	21
6.2.1 Konfliktutbruddet i mai 2025	22
6.2.2 Mi'itiga internasjonale flyplass	23
6.3 Kystdistriktene vest for Tripoli: an-Nuqat al-Khams, az-Zawiya, og al-Jafara	24
6.3.1 Ferdsel i bil mellom Tunisia og Tripoli	24
6.4 Kystdistriktene øst for Tripoli: al-Murqub og Misrata	25
6.4.1 Misrata by	25
6.4.2 Misrata internasjonale flyplass	25
6.4.3 Distriktet Misrata	26
6.5 Sirt	26
6.6 Innlandet: Nalut og al-Jabal al-Gharbi	26
7 Sikkerhetsforhold i øst: Kyrenaika	27
7.2 Benghazi	28

7.2.1 Benina internasjonale flyplass	28
7.3 Kystprovinsene øst for Benghazi: al-Marj, al-Jabal al-Akhdar, Darna og al-Butnan.....	29
7.4 Innlandet: al-Wahat og al-Kufra.....	29
8 Sikkerhetsforhold i sør: Fazzan	29
8.2 Sabha og Murzuq.....	30
8.3 Al-Jufra.....	31
8.4 Wadi ash-Shati, Ghat og Wadi al-Hayat	31
9 Humanitære forhold	31
9.1 Matsikkerhet	32
9.2 Helse	33
9.3 Utdanning	34
9.4 Flomkatastrofen i Darna september 2023.....	35
10 Referanser	36

1 Innledning

Landinfo har ikke utgitt noe notat om sikkerhetsforhold i Libya siden høsten 2017, da avgrenset til hovedstadsområdet (Landinfo 2017). Denne gangen omtales situasjonen i hele landet, fra og med 2018 til og med juni 2025.

1.1 Fortsatt dårlig informasjonstilfang om sikkerhetsforhold i Libya

Dekninga av forhold i Libya, og særlig hvordan sikkerhetssituasjonen og annet påvirker dagliglivet, ble markant dårligere allerede i 2014, etter utbruddet av alvorlige kamphandlinger i Tripoli i april. Da trakk mange vestlige aktører som hadde engasjert seg i den politiske utviklinga siden 2011, seg ut av landet, og få har vendt tilbake. Koronapandemien innebar også mindre rapportering, i Libya som andre steder.

Etter 14 år med uavklarte maktforhold, med forholdsvis små geopolitiske konsekvenser utenfor nabolandene, er det gjennomgående liten interesse for Libya internasjonalt. Fokus utenfor landet har først og fremst vært på Libya som transittland for migranter til Europa, og på koblinger sentrale politiske aktører i Libya har til internasjonale krefter. Følgelig handler den internasjonale rapporteringa overveiende om hvordan forhold i landet påvirker migrasjon, og hvordan konfliktene om makt og ressurser føyer seg inn i større geopolitiske mønstre i den arabiske verden og Middelhavsregionen. Derimot finnes det lite rapportmateriale om libyeres levekår, inkludert sikkerhet for libyere flest, særlig etter 2014.

1.1.1 Generelt om kildetilfang

Alt kildematerialet brukt i dette notatet, er skriftlig og åpent tilgjengelig, og framgår av kildelista i enden av notatet.

Befolkningstall er fra 2020, og er de mest oppdaterte fra nettstedet til FN-organet OCHA (2021).²

Sommeren 2023 utkom boka *Violence and social transformation in Libya*, redigert av to forskere som har fulgt Libya i mange år (Collombier & Lacher 2023). Boka omhandler hvordan den ustabile situasjonen og voldshandlinger har påvirket libyeres dagligliv, og analysene har vært viktige for Landinfos forståelse av sikkerhetsforhold etter Qadhafi-regimets fall. Ellers baserer vi oss på kildemateriale fra tenketanker, organisasjoner og akademikere med kunnskap om og fokus på Libya.

² Tallene inkluderer både libyere og utlendinger som oppholder seg i Libya.

Heller ikke denne gang har vi imidlertid funnet gode, detaljerte oversikter eller åpent tilgjengelige kart over hvilke militser som har kontroll på lokalplan.³ Vi har dermed fortsatt ikke tilgang til kildemateriale som gjør det mulig å si hvilke militsgrupper som har kontrollert hvilke deler av et område eller en vegstreking i et gitt tidsrom, eller systematisk, solid informasjon om atferdsmønstrene til konkrete militser i ulike typer situasjoner.

1.1.2 Kildetilfang på data om konflikthendelser

Landinfo kjenner bare til én kilde som systematisk innhenter informasjon om politisk motivert vold i verden, og som gjør slike data tilgjengelige om Libya, og det er Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED). De utgir imidlertid bare sporadiske analyser basert på egne data om Libya, og per i dag kjenner vi heller ikke til andre som utgir åpent tilgjengelige analyser om Libya basert på data fra ACLED.⁴ Denne gangen har vi derfor gjennomgått data fra ACLED⁵ som basis for kapitlene om sikkerhetsrelaterte hendelser i ulike deler av Libya gjennom perioden notatet dekker, med unntak for mai og juni 2025.

ACLED samler informasjon fra blant annet media og lokale organisasjoner om konflikthendelser i blant annet Libya i en åpent tilgjengelig database som oppdateres kontinuerlig. Hver oppføring har en kort oppsummering av hvor hendelsen fant sted, hvilke aktører som var eller antas å ha vært involvert og antallet drepte.

ACLED baserer seg i stor grad på det samme fragmenterte og mangelfulle kildegrunnlaget som øvrige organisasjoner. Det forholdsvis lave antallet registrerte konflikthendelser i Libya gjør at Landinfo legger til grunn at de fleste hendelsene blir omtalt i åpne kilder, men vi har ingen garanti for at dataene er utfyllende. Men ettersom det ikke finnes andre kilder med bedre oversikt over konfliktdata i Libya, gir ACLED etter vår vurdering like fullt en god indikasjon på voldens spredning og omfang over tid. Selv om ACLED oppgir eksakte tall, som gjengis i notatet, må tallene ses som uttrykk for tendenser.⁶

³ Landinfo er kjent med at private aktører tilbyr analyser av sikkerhetsforhold i blant annet Libya for salg, og at noen slike aktører tilbyr denne typen kart, men disse har vi ikke tilgang til.

⁴ ACLED har bare utgitt to egne analyser om Libya for perioden 2018–2025 (Carboni 2020; ACLED 2025b), og omtaler Libya sporadisk i månedlige rapporter om sikkerhetsforhold i Afrika (ACLED u.å.–b). Østerrikes landkunnskapssenter ACCORD utga lenge kvartalsvise rapporter basert på data fra ACLED, men den siste dekker første kvartal 2018 (ACCORD 2018).

⁵ Begrensninger på antallet datanedlastninger hos ACLED gjør at vi har brukt to datasett. Det første er den samlede oversikten for alle land i Afrika, oppdatert til 25. oktober 2024 (ACLED 2024), det andre en nedlastning av data for blant annet Libya 19. mai 2022–9. mai 2025 (ACLED 2025a). Vi har siden skilt ut data på Libya, for tidsrommet 1. januar 2018–30. april 2025.

⁶ Landinfo har gjennomgått tallene manuelt, og vi kan ikke utelukke mindre summeringsfeil.

1.2 Tematisk fokus

Formålet med temanotatet er å gi norsk utlendingsforvaltning informasjon som kan være til nytte i vurderinger av om sikkerhetsforhold i ulike områder er til hinder for retur av libyske borgere. Vi har avslutningsvis et kort kapittel om humanitære forhold. Notatet tar imidlertid ikke for seg menneskerettsforhold, verken for libyere eller utlendinger som oppholder seg i landet.

1.3 Forbehold om forhold i endring

Skal en oppsummere forholdene i Libya siden omveltningene i 2011, kan en beskrive situasjonen som stabilt ustabil. Sammenlignet med andre konflikter på kontinentet, som den pågående krigen i Sudan og Tigray-konflikten 2020–2022, har voldsnivået i Libya vært lavt – selv i periodene med det høyeste konfliktnivået siden 2011. Men forholdene er like fullt uforutsigbare, med stadig skiftende konflikter og allianser mellom ulike aktører. Som vi skal vise i utover i notatet, har det vært lite konfliktrelatert voldsbruk fra 2021 fram til i dag, men idet notatet avsluttes, er det stor usikkerhet om maktforholdene innenfor den politiske eliten i vest. Dette får igjen følger for maktbalansen mellom viktige militser i Tripoli.

I mai i år brøt det ut trefninger mellom ulike aktører i Tripoli, og selv om kamp-handlingene ble avsluttet etter få dager, tyder alt på at konfliktene som utløste dem, fortsatt ulmer under overflaten. I en analyse ACLED utga i juli (2025b), advarer de om at det kan bryte ut ny væpnet konflikt mellom mektige militser i Tripoli og deres allierte i regionen, og at Haftars militsallianse med base øst i Benghazi, også kan tenkes å blande seg inn i en slik konflikt, direkte eller gjennom sine allierte. Landinfo publiserer dermed notatet på et tidspunkt hvor det er fare for at voldsnivået i Libya igjen stiger – særlig i hovedstadsområdet.⁷

2 Vedvarende politisk stillstand

Den politiske situasjonen i Libya har fortsatt å være fastlåst gjennom hele perioden, dominert av to konkurrerende maktsentra – ett i vest i Tripoli (Dabaybas såkalte nasjonale enhetsregjering), og ett i øst (formelt sett Representantrådet (*Majlis an-nuwwāb*) i Tubruq, men i praksis hos Khalifa Haftar og hans krets i Benghazi). Som Crisis Group (2024, s. 2) har oppsummert situasjonen: «These rival authorities have been around in various incarnations since 2014, three years after the fall of Muammar Qadhafi's regime.» Det er elleve år siden det sist ble holdt parlamentsvalg, som utløste situasjonen med deling i to maktsentre.

⁷ Et sikkerhetsfirma i Storbritannia advarte for eksempel i desember 2024 om stor sannsynlighet for at svakhet innenfor Tripoli-regjeringa ville utløse åpen konflikt i løpet av 2025 (Dragonfly Intelligence 2024), så konfliktutbruddet i mai kom ikke helt uventet.

Hovedårsaken til den politiske stillstanden ser ut til å være at folk i maktposisjoner i Libya gjennomgående har liten interesse av at reell makt over ressurser og sikkerhet blir samlet hos én regjering utgått av en folkevalgt forsamling som faktisk har landets og befolkningas interesser i fokus. Både militsledere og personer med politiske ambisjoner ser ut til å være mye mer opptatt av å konsolidere eller utvide egen inntekt, makt og innflytelse gjennom kontroll med deler av statsapparatet. Videre kan privat næringsliv operere uten særlig statlig overoppsyn, og eneste reelle utfordring for kriminelle nettverk er konkurrerende aktører på samme felt.

Som resultat, har Libya en gjennomkriminalisert økonomi, og mange politiske aktører har tunge kriminelle interesser:

- Subsidiert drivstoff smugles ut av Libya for salg utenlands til markedspris (Herbert, Horsley & Badi 2023, s. 10–12; The Sentry 2023, s. 18–20).
- Metall i offentlig infrastruktur blir plyndret og solgt som «skrapmetall» til gjenvinning utenlands (The Sentry 2023, s. 20–21).
- Det skjer storstilt smugling og omsetning av narkotika (Herbert, Horsley & Badi 2023, s. 12–14; The Sentry 2023, s. 24).
- Libya er blitt et viktig transittland for smugling av gull fra naboland i Sahelbeltet (The Sentry 2023, s. 21).
- Våpensmugling skjer både til lokale aktører og i transitt til konflikter i utlandet (Herbert, Horsley & Badi 2023, s. 16; The Sentry 2023, s. 19).
- Libya er både et viktig transittland for migranter fra Afrika og Asia til Europa, og et stort arbeidsmarked for arbeidsmigranter, noe som fører til menneskesmugling og -handel i stor skala (Herbert, Horsley & Badi 2023, s. 17–20; The Sentry 2023, s. 21–24).
- Landet er et nav for leiesoldatvirksomhet i regionen (Herbert, Horsley & Badi 2023, s. 14–15).
- Hvitvasking av penger er blitt en viktig inntektskilde for bankvirksomhet (The Sentry 2023, s. 8, 12–13).
- Valuta kjøpt til offisiell kurs og videresolgt til svartebørskurs genererer store inntekter (The Sentry 2023, s. 16).
- Det er utbredt korrupsjon knyttet til innkjøp gjort av statlige aktører (The Sentry 2023, s. 16–17).
- Offentlige midler blir underslått i stor skala (The Sentry 2023, s. 17–18).

I lange perioder er forholdene i Libya ganske rolige, men under overflaten er det mye spenning mellom ulike aktører (The Sentry 2023, s. 5):

A false sense of stability prevails as rival factions cohabit and cut short-lived deals in a bid to maintain their interests amid the status quo. While the incumbent leaders fail to achieve any proper institutional reunification,

disarmament, security sector reform, or political reconciliation, they seem to share a common interest in imposing a system through which their own patterns of self-dealing, looting of state resources, abuse of power, and other illegal practices can thrive without constraints or mechanisms of accountability.

Konflikten mellom øst og vest får stadig sterkere preg av å handle om to familienettverks kamp om kontroll over ressurser (Brahimi 2025):

Certainly, while the main fault lines in Libya correspond to an east-west divide, the essence of the conflict is economic. The quarrel between the two authorities has been depicted varyingly as a battle between secularism and rabid Islamism, or between the new Qadhafism and democracy. Yet the fundamental dynamic is around elite capture. The rivalry between ruling clans—increasingly associated with the Dbeibeh and Haftar families—is for access to the country’s finances and resources, licit and otherwise. In fact, Haftar’s military buildup may well turn out to be a means for increasing his leverage in the backroom deals that divide Libya’s institutions between its key powerbrokers.

Ingenting tyder på noen bedring av situasjonen, verken på kort eller lang sikt. FN fortsetter forsøkene på en prosess med mål om valg på ny nasjonalforsamling og en utvikling i retning av en «normal» stat, men uten påviselig framdrift. Forrige FN-spesialrepresentant for Libya, Abdoulaye Bathily, trakk seg i mai 2024, svært frustrert over manglende politisk vilje både hos lokale og internasjonale aktører (Lederer 2024):

Bathily said his attempts “were met with stubborn resistance, unreasonable expectations and indifference to the interests of the Libyan people.” And he warned that these entrenched positions, reinforced by “a divided regional and global landscape,” may push Libya and the region to further instability and insecurity.

The U.N. envoy, clearly frustrated, also warned that oil-rich Libya “has become the playground for fierce rivalry among regional and international actors motivated by geopolitical, political and economic interests as well as competition extending beyond Libya and related to its neighborhood.” And he accused these actors of undermining U.N. efforts.

3 Mindre kompleks militsmosaikk

I vårt forrige notat om sikkerhetsforhold i Libya gjenga vi anslag på 1700–2000 militser (Landinfo 2017, s. 16). Sett med dagens perspektiv, ble anslagene gjort kort tid etter at fragmenteringa blant de væpnede aktørene var som størst. Men

siden 2015 har det vært en tydelig tendens i retning av færre, mektigere militser som opererer over større områder (Lacher 2025). Utviklinga har vært aller tydeligst i øst, hvor væpnet makt er samlet i Khalifa Haftars militsallianse De arabisk-libyske væpnede styrkene (*al-Quwāt al-musallaḥa al-‘arabiyya al-lībiyya*, engelsk forkortelse LAAF). I vest finner vi fortsatt flere distinkte militsgrupper, men mange færre enn tidligere, både i Tripoli og resten av Tripolitania.

Et annet utviklingstrekk er at jihadist-militsene nesten er eliminert som maktfaktor (Lacher 2024b), og dermed finnes det knapt noen aktive væpnede aktører som prinsipielt avviser en politisk prosess for igjen å samle Libya under ett politisk styre.

Konsolideringa av væpnet makt i færre militser har imidlertid ikke brakt Libya nærmere en reell prosess for å sikre landet ett politisk styre med tilnærmet makt-monopol. Selv om ingen av de væpnede eller politiske aktørene med reell innflytelse per i dag fremmer prinsipielle motforestillinger mot en slik politisk prosess, har de ingen praktisk interesse av den heller, siden det vil innebære tap av makt og inntekter.

Vi understreker også at det fortsatt er våpenmakt som gir reell makt i Libya. Sivile myndigheter har ikke reell kontroll over noen av de væpnede gruppene, heller ikke over dem med navn som tilsynelatende knytter dem til et nasjonalt militær-apparat.

4 Sikkerhetsforhold: Tendenser og utvikling over tid

Siden 2011 har Libya vært gjennom flere hovedfaser med større væpnet konflikt i ulike deler av landet:

- Det væpnede opprøret mot Qadhafi-regimet februar–oktober 2011⁸
- Kampene mai 2014–januar 2015 mellom to militsallianser om kontroll over politiske institusjoner og forvaltningsapparatet, særlig i hovedstadsområdet
- Kamper mot jihadistgrupper med kontroll over byene Sirt og Darna og deler av Benghazi⁹, Sabrata, Nafaliyya og Ajdabiya i ulike deler av perioden 2015–2018
- Kampene om kontroll over Tripoli april 2019–juni 2020
- Kamphandlinger mellom væpnede grupper i Tripoli i mai 2025

⁸ Dette er den eneste perioden hvor det pågikk kamphandlinger i store deler av landet samtidig.

⁹ Konfliktdynamikken i Benghazi var mye mer kompleks enn et enkelt narrativ om Haftars styrker mot jihadister (Fitzgerald 2023, s. 104–109), men jihadistgrupper var også involvert der.

Størst utslag i perioden fra 2018 til i dag, har konflikten om kontroll over Tripoli gjort, en fase Crisis Group har omtalt som borgerkrig:

Between 2018 and 2020, Libya's political crisis descended into intermittent fighting, amounting to civil war. The Libyan National Army, backed by the United Arab Emirates and Egypt, on one side, and the Tripoli-backed armed groups with Turkish support on the other clashed in the eastern cities of Benghazi and Derna, as well as in the south and over oil fields in the Gulf of Sirte. In 2019, the war reached Tripoli, with Haftar's forces, now also assisted by Russian mercenaries, laying siege to the capital for over a year. This westward drive was partly an attempt by the eastern authorities to gain direct control of the Central Bank and access to its accounts, including its foreign currency reserves. When the offensive faltered in 2020, the Libyan National Army returned to its base in the east (Crisis Group 2024, s. 4).

Etter denne borgerkrigsfasen, er landet tilbake i den samme vedvarende politiske krisen med to konkurrerende makteliter med base i hver sin del av landet, uten utsikter til konsolidering av makt i ett politisk sentrum med tilnærmet makt-monopol – verken på kort eller lang sikt. Som vi skal se av statistiske data på konfliktrelatert voldsbruk, har situasjonen siden 2021 gjennomgående vært rolig det meste av tida over det meste av landet, men med uregelmessige konflikt-utbrudd med voldsbruk. Konfliktene kan være høyst lokale både i årsaker og området de omfatter, som når det skjer trefninger mellom militser rundt kontroll med makt eller ressurser i nærområdet. Men også konflikter med potensielt enorme følger for hele landet – som da Haftars militsallianse forsøkte å ta kontroll over Tripoli i 2019–2020, eller trefningene i Tripoli i mai i år – har hittil bare omfattet nokså begrensede områder av gangen. Selv under Haftars beleiring i 2019–2020, var det meste av Tripoli ganske uberørt av voldshandlinger.

4.1 Konfliktnivået i Libya sammenlignet med andre land

ACLED rangerer konfliktnivået i verdens land etter fire kriterier: dødelighet, fare for sivile, geografisk spredning og antallet væpnede grupper (ACLED u.å.–c). Ut fra en totalvurdering for 2024, ligger Libya som nummer 39 av de 50 landene i verden med konfliktnivå kategorisert som noe annet enn 'lavt/inaktivt'. For de 10 landene øverst på lista kategoriseres konfliktnivået som 'ekstremt', for de 20 neste som 'høyt' og for de siste 20 (inkludert Libya) som 'turbulent'. Land som Mexico, Brasil, Colombia, Nigeria og Libanon er blant dem som har et 'ekstremt' konfliktnivå, mens for eksempel India, Kenya, Venezuela og Filippinene har et 'høyt' konfliktnivå. Av landene med 'turbulent' konfliktnivå, ligger for eksempel Israel, Puerto Rico og Sør-Afrika høyere på lista enn Libya.

Ser vi på de fire underkriteriene (ACLED u.å.–d), er det antallet væpnede grupper og den geografiske spredninga som trekker Libyas plassering oppover på lista, mens dødelighet og fare for sivile aleine ville trukket plasseringa ytterligere ned.

Av 50 land med et konfliktnivå høyere enn 'lavt/inaktivt' er det bare fem – Indonesia, Israel, Ecuador, Tyrkia og Peru – hvor dødeligheten i konflikten er lavere enn i Libya, og to – Iran og Chile – hvor faren for sivile er lavere. Faren for sivile er faktisk kategorisert som høyere i USA og Kina enn i Libya, enda disse to landene omtales med 'lavt/inaktivt' konfliktnivå og generell plassering på lista som nummer 54 og 61.

4.2 Mønstre i konfliktrelatert voldsbruk

For perioden 2018–april 2025 registrerte ACLED 5107 konflikthendelser.¹⁰ Av disse er 537 klassifisert som 'strategisk utvikling' og 982 som 'demonstrasjoner' – hendelser som særlig påvirker politiske forhold, og som har mer indirekte påvirkning på sikkerhetssituasjonen enn voldshandlinger har. 3588 hendelser har fått merkelappen 'politisk vold', altså drøyt 1,3 hendelser per dag. Disse fordeler seg imidlertid ikke jevnt – 3013 hendelser av politisk vold skjedde i åra 2018–2020, mens det har vært 575 slike hendelser i tida etter fram til mai 2025.

Nedgangen i voldsbruk er først og fremst en følge av at Haftars militsallianse ga opp forsøket på å ta kontroll over Tripoli militært sommeren 2020, men også at den samme alliansen konsoliderte makten sin i byene i øst (Kyrenaika) og eliminerte jihadistmilitsen som en maktfaktor der, og at konfliktnivået i sør (Fazzan) har gått kraftig ned.

Voldsbruken har også gått ned sammenlignet med tidligere faser uten større pågående konflikter. Dette tror vi kan henge sammen med at militsgrupper de første årene etter Qadhafi-regimets fall, så behov for tydelig å vise at de var villige til å ty til vold for å nå målene sine. Det behøver de imidlertid ikke gjøre lenger – det er åpenbart for alle. Tross lavere voldsbruk er imidlertid ikke trusselen om voldsbruk mindre effektiv i gitte situasjoner.

Sjeldnere utbrudd av væpnet konflikt over kontroll med innbringende kriminalitet, har også bidratt til et lavere voldsnivå, men slike konflikter forårsaker fortsatt mye av voldsbruken, særlig i Tripolitania og Fazzan (Herbert, Horsley & Badi 2023, s. 5):

Violent competition over illicit economies has diminished since the mid-2010s, as groups have established quasi-stable monopolies in various criminal sectors. Nonetheless, such violence continues and represents the main type of conflict at present. Elite factions in Zawiya – comprising tribal leaders and militiamen, some of whom have attained highly sensitive security and intelligence posts – frequently skirmish over control of illicit

¹⁰ ACLED har på nettsida si en grundig gjennomgang av kodeverket de bruker i registrering av konflikthendelser (ACLED u.å.–a). Vi setter ACLEDs engelskspråklige kategori i parentes der vi mener det kan være nyttig.

economies. These turf wars have contributed to Zawiya remaining one of the most unstable towns in Libya.

4.2.1 Trefninger (*battles*)

1342 hendelser av politisk vold er klassifisert som *battles* – trefninger mellom militsgrupper. Over 80 % fant sted i åra 2018–2020. Ingen av disse hendelsene er markert med *civilian targeting*, og omfatter dermed bare hendelser hvor militser har til hensikt å angripe hverandre. De kan likevel forårsake sivile dødsfall.

4.2.2 Eksplosjoner og vold utløst på avstand (*explosions/remote violence*)

1729 konfliktrelaterte voldshendelser er registrert for hele perioden 2018–april 2025 – bare 70 av dem (4 %) har skjedd fra 2021 til april i år.

4.2.2.1 Luftangrep (*air/drone strike*), artilleribeskyting (*shelling/artillery/missile attack*) og granatangrep (*grenade*)

779 voldshendelser er klassifisert som luftangrep fra 2018 til i dag, men bare 11 av dem siden 2021. Også artilleriangrep fant overveiende sted i de tre første åra av perioden – 771, mot 21 siden 2021.

Registrerte granatangrep har skjedd etter 2020, med ett unntak, men bare ni hendelser er klassifisert totalt.

4.2.2.2 Eksplosjoner utløst på avstand, landminer og improviserte sprengladninger (*remote explosions/landmine/IED*)

Av 140 registrerte konfliktrelaterte voldshendelser av denne typen, skjedde 113 i perioden 2018–2020, og 27 fra 2021 til våren 2025.

4.2.2.3 Selvmordsbomber

ACLED har bare registrert 13 selvmordsbomber siden 2018 – 10 av dem i 2018–2020, og den siste mot et fengsel i oktober 2022. Slike aksjoner er altså svært uvanlige i Libya. Bare to selvmordsbombinger er klassifisert som *civilian targeting*. Begge skjedde i 2018, den ene i Darna og den andre i et angrep mot hovedkvarteret til det nasjonale oljeselskapet i Tripoli.

4.3 Dødsfall som følge av konfliktrelatert vold

Som i antallet konfliktrelaterte voldshendelser, har det også vært en kraftig nedgang i dødsfall som følge av slik vold etter sommeren 2020.

Tabell 4.1 Konfliktrelaterte dødsfall per region (2025: januar–april)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Tripolitania	366	1688	1442	66	113	86	108	53
Kyrenaika	608	110	12	12	30	4	23	1
Fazzan	233	496	47	37	23	0	11	30
Libya	1207	2294	1501	115	166	90	142	84

Som vi ser av tabellen, skjedde 5002 (knappt 90 %) av de 5599 registrerte konfliktrelaterte dødsfallene i 2018–2020, med mye lavere tall de påfølgende åra. I den grad en kan trekke informasjon ut av tallene for de fire første månedene i 2025, kan det late til en viss stigning sammenlignet med de fire foregående åra.

Regionalt ser vi at antallet dødsfall sank kraftig i Kyrenaika allerede fra 2019, i Fazzan fra 2020 og i Tripolitania fra 2021 (egentlig fra sommeren 2020, da Haftars militsallianse ga opp forsøket på å ta kontroll over Tripoli).

Tallene i tabellen kan så ses opp mot folketallet i Libya per 2020 (OCHA 2021):

Tabell 4.2 Konfliktrelaterte dødsfall per region per 100 000 innbyggere (2025: januar–april)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Tripolitania	8,4	38,9	33,2	1,5	2,6	2,0	2,5	3,7
Kyrenaika	31,5	5,7	0,6	0,6	1,6	0,2	1,2	0,2
Fazzan	43,2	92,0	8,7	6,9	4,3	0,0	2,0	16,7
Libya	17,7	33,7	22,0	1,7	2,4	1,3	2,1	3,7

For hele landet var det også her en kraftig nedgang fra 2021. Regionalt kan vi påvise en klar nedgang i Kyrenaika allerede i 2019, og tallene der har vært veldig lave siden. I Tripolitania var det en høy rate særlig 2019 og 2020, mens tallene gikk kraftig ned fra 2021. Raten har vært både høyest og mest svingende i Fazzan.

5 Hvordan rammes sivile av konfliktrelatert vold?

Datamaterialet fra ACLED skiller ikke mellom sivile og ikke-sivile i kategorien drepte (*fatalities*), og dermed kan en ikke lese noe tydelig tall på drepte sivile (eller stridende) i deres data. Videre driver ACLED heller ingen systematisk registrering av antall skadde – verken sivile eller stridende.¹¹ Vi har dermed ingen

¹¹ Det finnes tidvis omtale av skadde i de korte, oppsummerende kommentarene (*notes*) til de fleste konflikthendelsene, men vi har ikke gjort noen telling på basis av slike kommentarer i ACLEDs data.

tydelige tall på antall sivile drept, og ingen tall overhodet på hvor mange som skades uten å miste livet i konfliktrelatert vold i Libya.

Videre opererer ACLED med to delvis overlappende måter å registrere voldsbruk mot sivile, hvor ‘vold mot sivile’ er én underkategori (*event type*) av konflikthendelse, men hvor også andre underkategorier, som ‘eksplosjoner og vold utløst på avstand’ (*explosions/remote violence*), kan merkes med ‘sivile mål’ (*civilian targeting*). Slik merking skjer når omtalen av hendelsen tolkes av ACLED til at sivile var eneste mål eller hovedmål i en konflikthendelse.

5.1 Sivile mål for politiske voldshendelser (hendelser kodet med både *political violence* og *civilian targeting*)

Her følger en oversikt over alle hendelser ACLED har kodet med *civilian targeting*, ikke avgrenset til hendelser kodet med *violence against civilians*:

Tabell 5.1 Sivile mål (*civilian targeting*) (2025: januar–april)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Tripolitania	57	233	241	35	31	21	72	49
Kyrenaika	70	31	19	10	19	9	15	5
Fazzan	43	23	8	6	6	0	5	0
Libya	170	287	268	51	56	30	92	54

Antallet hendelser kodet som ‘sivile mål’, er særlig høyt i åra med et generelt høyt antall kamphandlinger, 2019–2020 i Tripolitania, i 2018 i Kyrenaika og i 2018–2019 i Fazzan. I de regionale oversiktene i de neste kapitlene kommer vi tilbake til hvilke konflikter i Libya som lå under det høyere konfliktnivået.

5.2 Vold mot sivile (*violence against civilians*)

‘Vold mot sivile’ er, som nevnt over, en underkategori av konflikthendelse, igjen delt i tre underkategorier, som vi går gjennom under. Men først understreker vi tre viktige forhold:

1. Antallet registrerte konflikthendelser innenfor denne underkategorien, er ganske lavt, sett opp mot Libyas folketall.
2. Voldshandlingene det er snakk om her, rammer i svært liten grad tilfeldige sivile, men er gjennomgående rettet mot konkrete individer på grunn av deres politiske aktivitet, rolle, stilling eller tilknytning til ulike aktører.
3. En del av ofrene ACLED regner som sivile, er personer som tilhører militser eller sikkerhetsapparatet, men som ikke er i tjeneste på tidspunktet de blir angrepet.

Mange av konflikthendelsene registrert av ACLED som vold mot sivile, er dermed mer relevante i en gjennomgang av menneskerettslige forhold og utsatte grupper enn i en vurdering av i hvilken grad libyere rammes tilfeldig av vold.

Under sier vi noe om beskrivelsene av denne slags hendelser for 2024 for å vise hvordan disse voldshandlingene i liten grad rammer tilfeldige sivile, men overveiende later til å være målrettede.

5.2.1 Angrep på sivile (*attack*)

Denne kategorien omfatter voldsbruk mot sivile som ikke er omfattet av andre kategorier av konflikthendelser (ACLED u.å.–a).

I en gjennomgang av slike hendelser for 2024, er 63 kodet som ‘angrep på sivile’. I drøyt halvparten (34 hendelser) er det liten eller ingen informasjon om hvem ofrene var, i 16 hendelser er det dessuten ukjent hvem som sto bak voldsbruken. Bare i én hendelse er det eksplisitt opplyst at offeret var tilfeldig – vedkommende ble skadet av en kule på avveie (*stray bullet*), avfyrt av en ukjent væpnet gruppe i Benghazi i januar. Selv om det er lite informasjon om ofre og hvem som sto bak de andre hendelsene, er det lite som tilsier at disse ofrene ble utsatt for vold vilkårlig.

De resterende 29 hendelsene omfatter personer som sannsynligvis var ofre på grunn av individuelle omstendigheter. I åtte av hendelsene var ofrene del av militser eller sikkerhetsapparatet, i fire utenlandske migranter, i fire andre nære familiemedlemmer av prominente personer, i to var de anklaget for hekseri og magi (men opplyst å tilhøre sufi-brorskap¹²) og i to hadde ofrene politiske verv. De resterende hendelsene rammet i ett tilfelle helsepersonell, en næringslivstopp, en rektor, en fotballtrener, en demonstrant, to ubevæpnede militsmedlemmer og en person som hadde vært involvert i menneskesmugling – og en person torturert etter at han ble kidnappet mot løsepenger. Dette er den eneste hendelsen for 2024 hvor ACLED omtaler utpressing for løsepenger.

5.2.2 Bortføring (*abduction/forced disappearance*)

Denne kategorien dekker ikke bare bortføringer og kidnappinger, men også arrestasjoner gjort av aktører utenfor statsapparatet, og frihetsberøvelse uten lovhemmel gjort av statlige aktører. Hendelsene omfatter ikke rapporter om ytterligere voldsbruk mot ofrene, men de kan ramme én eller flere personer av gangen (ACLED u.å.–a).

¹² Salafi-islamister har angrepet sufier i Libya en rekke ganger etter at Qadhafi-regimet falt i 2011, gjerne forklart med at salafi-islamister mener sufier har en religiøs praksis som strider mot islam, men bakgrunnen for angrepene er ofte mer kompleks enn det (Pollock & Wehrey 2018).

I perioden 2018–april 2025 er det registrert 150 slike bortføringer, 78 i tidsrommet 2018–2020 (gjennomsnittlig 26 i året) og 72 siden 2021.

I 2024 ble det registrert 34 slike bortføringer. Det mest slående er at knapt noen av dem rammet tilfeldige personer – bare i to av de 34 hendelsene er det ukjente omstendigheter som ikke kobles til ofrenes stilling eller rolle. Bare én sak kan muligens være kidnapping med økonomisk utpressing som formål, en sak fra august i Tripoli hvor fire bankansatte ble kidnappet av ukjente bevæpnede aktører.

I 30 av sakene ser ofrene ut til å være bortført ut fra konkrete, individuelle omstendigheter – altså hvilken stilling eller rolle de hadde. Elleve av hendelsene omfattet en form for politisk aktivitet, fem gjaldt personer med ledende posisjon i sikkerhetsapparatet (fire med høy stilling i militser med formell tilknytning og én med tidligere høy stilling i politiet), tre nære familiemedlemmer av prominente personer, tre personer med politiske verv, to journalister, to næringslivstopper og to med høye offentlige stillinger.

5.2.3 **Seksualisert vold (*sexual violence*)**

Fra 2018 til i dag er bare én hendelse kategorisert som seksualisert vold av ACLED: «Around 20 October 2020 (as reported), a military leader in the LNA abducted a man and his wife and raped the woman in Benghazi».

6 **Sikkerhetsforhold i vest: Tripolitania**

I underkant av to tredeler (63 %) av Libyas befolkning bor i de ni distriktene som utgjør den vestre regionen Tripolitania – kystbeltet fra grensa mot Tunisia østover til Ras Lanuf og innlandet innafor. Maktforholdene i denne regionen er særlig komplekse, siden makt på lokalplan sitter hos en mengde ulike militser, tidvis i væpnet konflikt med hverandre. Som vi ser av tabellen under, skjedde oppunder 80 % av de konfliktrelaterte dødsfallene i regionen i 2019 og 2020, og under 10 % i perioden etter. Konfliktnivået sank markant allerede sommeren 2020, som følge av at Haftars militsallianse ga opp forsøket på å innta Tripoli, og trakk seg tilbake til den østlige delen av Libya.

Tabell 6.1 Konfliktrelaterte dødsfall per distrikt i Tripolitania (2025: januar–april)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Tripoli	200	638	509	24	77	65	34	12
an-Nuqat al-Khams	9	21	110	15	5	0	6	15
az-Zawiya	9	12	10	2	21	17	48	19
al-Jafara	34	597	155	16	2	0	5	1

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
al-Murqub	16	104	65	0	0	0	3	1
Misrata	55	30	307	5	2	0	5	0
Sirt	32	41	192	4	2	0	0	0
Nalut	0	0	0	0	0	0	4	1
al-Jabal al-Gharbiyya	11	245	94	0	4	4	3	4
Tripolitania	366	1688	1442	66	113	86	108	53

6.2 Tripoli

Som landets hovedstad og største by, er Tripoli viktig på symbolplan, men også helt praktisk. 1,2 millioner mennesker (oppunder 20 % av landets befolkning) bor i hovedstaden, som er sentrum for landets offentlige forvaltning, har landets travleste flyplass, stor havn og er hovedsete for mye av landets næringsliv. Uten kontroll med hovedstaden, kan en ikke si at en kontrollerer landet – det kan forklare hvorfor Haftar og hans militsallianse forsøkte å invadere byen i 2019–2020. Haftars beleiring forårsaket det store flertallet av registrerte konflikt-hendelser og -dødsfall i Tripoli for hele perioden, og konfliktnivået sank kraftig etter at han trakk ut styrkene sine sommeren 2020.

Haftar mislyktes i å få kontroll over Tripoli. Men selv om Tripoli dermed forble hovedsete for den av Libyas to regjeringer som har internasjonal anerkjennelse, har ikke denne regjeringa i praktisk forstand kontroll over hovedstaden. Tripoli dekker et stort område, og har vært under kontroll av ulike militser siden høsten 2011. De seinere åra har alle militsene i Tripoli i prinsippet vært formelt tilknyttet enten innenriksdepartementet eller forsvarsdepartementet og alliert med regjeringa i hovedstaden, som det går fram i en nyutgitt analyse av sikkerhetsforholdene i Tripoli fra ACLED (2025b). Imidlertid vedvarer forholdene Landinfo (2017, s. 18) beskrev for knapt åtte år siden, hvor regjeringa eller disse to departementene ikke har reell kontroll med militsene, som lar egne interesser få prioritet der de ikke overlapper med regjeringas interesser.

Antallet militser med kontroll over ulike deler av Tripoli skifter, i likhet med hvor store områder de har kontroll over. Områdene de kontrollerer, omfatter i sin tur ressursgrunnlaget til militsene – som overalt i Libya. En del av inntektene kommer fra rein kriminell virksomhet – smugling av varer og mennesker (irregulære migranter til Europa), omsetning av ulovlige varer som narkotika, avkreving av beskyttelsespenger fra næringsvirksomhet, osv. Som hovedstad har imidlertid Tripoli en viktig tilleggsressurs: kontroll med offentlige etater, som gir

inntekter fra korrupsjon og underslag, og til å gi arbeidsplasser (og dermed lønn) til nettverket til militslederne.¹³

Analysen til ACLED (2025b) inneholder et kart hvor hovedkvarterene til sentrale militser i Tripoli er markert, men uten nærmere avgrensning av områdene de kontrollerer. Vi understreker at befolkninga i Tripoli ofte beveger seg mellom områder kontrollert av ulike militser flere ganger om dagen i forbindelse med daglige gjøremål.

Rapporten fra ACLED (2025b) visualiserer også hvilke militser som har vært i trefninger med hverandre i perioden 1. mars 2021–27. juni 2025. Dette illustrerer hvordan konflikter mellom militser (som alle formelt sett er allierte) om kontroll med områder og inntekter med ujevne mellomrom eskalerer til kortvarige og lokale væpnede trefninger (se for eksempel Francisco 2023 for beskrivelse av en slik voldseskalering). I løpet av den omtalte perioden var det 26 dager med til sammen 64 trefninger.¹⁴ ACLED beskriver et mønster hvor 60 % av trefningene med dødsfall, overveiende rammer stridende fra én eller begge militsene, men hvor de mest omfattende kamphandlingene også fører til skade og dødsfall blant sivile, og store materielle ødeleggelser.

For mer detaljert beskrivelse av mønstre i bruk av konfliktrelatert vold i Tripoli og konsekvensene for byens befolkning, henviser vi til analysen fra ACLED (2025b).

6.2.1 Konfliktutbruddet i mai 2025

Stigende spenning mellom aktører i hovedstadsområdet, både i det politiske miljøet og blant dominerende militser, utløste åpen konflikt 12. mai (Serwat et al. 2025). Kamphandlingene var de mest alvorlige i Tripoli på flere år, med sivile tap og store ødeleggelser (HRW 2025) og «resulted in the highest levels of monthly political violence in Libya since the civil war in June 2020» (Serwat et al. 2025). Voldshandlingene varte i tre dager og har foreløpig ikke blusset opp igjen.

FN-operasjonen i Libya advarte i juli om at fortsatt militær opprustning blant militser i og rundt Tripoli truer våpenhvilen som trådte i kraft i mai (UNSMIL 2025). Som nevnt innledningsvis, skaper maktkamp mellom fraksjoner i og rundt regjeringa i vest, kombinert med det høye spenningsnivået mellom militsgrupper i hovedstaden og regionen rundt, frykt for nye, omfattende kamphandlinger i Tripoli, som også kan spre seg til andre deler av landet.

¹³ Dette omtales gjerne som kleptokrati, og er særlig viktig for maktdynamikken (og dermed konfliktrelatert vold) i Tripoli, men er utbredt over hele landet, på alle nivåer av offentlige institusjoner og forvaltning (The Sentry 2023; Lacher 2023; Eaton 2018, 2021, 2019, 2023a; Eaton et al. 2019).

¹⁴ Perioden dekker 1580 dager, uten væpnede trefninger mellom militser 1554 dager.

6.2.2 Mi'itiga internasjonale flyplass

Den eneste fungerende flyplassen i Tripoli er fortsatt Mi'itiga, ti km øst for sentrum.¹⁵ Det er flyruter både til andre deler av Libya, og til andre byer i regionen. Per 17. juli var det flest ukentlige internasjonale flyvninger til Tunis, Istanbul og Kairo. Til Europa er det daglige flyvninger til Malta, og mindre hyppig til Milano og Roma¹⁶ (Flightradar24 u.å.–c, d).

Tabell 6.2 Konflikthendelser på Mi'itiga internasjonale flyplass (2025: januar–april)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Konflikthendelser	7	43	46	0	0	4	2	2
Dødsfall	20	5	4	0	0	13	0	0
Angrep på sivile	0	9	6	0	0	1	0	0

De fleste konflikthendelsene på Mi'itiga fant sted i 2019 og 2020, og flyplassen var da tidvis ute av drift.¹⁷ Det var stille i 2021 og 2022, men sporadiske konflikthendelser fra 2023 og fram til i år. Merk at av de åtte registrerte konflikthendelsene de tre siste åra, er fem klassifisert som 'strategisk utvikling'.¹⁸ Dødsfallene i 2023 skjedde i trefninger mellom militser 14. og 15. august, både på flyplassen og i andre deler av byen, med til sammen 13 døde.

Konflikthendelsen merket som 'angrep på sivile' i 2023 beskrives på denne måten i dataene til ACLED: «Around 1 June 2023 (as reported), Libyan police forces assaulted team members of the Nasr Basketball Club in Tripoli – Mitiga Airport (Tripoli, West) while the team was on their way back to Benghazi».

Under konfliktutbruddet i mai suspenderte noen flyselskaper flyvninger til Mi'itiga (Libya Review 2025).

¹⁵ Tripoli internasjonale flyplass, sørvest i byen, er fortsatt ikke i særlig bruk. Flyplassdirektøren for Mi'itiga uttalte i mai at «Tripoli International Airport is currently only partially operational. The runway is being used in a limited capacity, specifically for air ambulances and official delegations, and only during daylight hours, from sunrise to sunset» (Libya Review 2025).

¹⁶ Vi utelater flyvninger omtalt av Flightradar24 som later til å være noe annet enn rutefly.

¹⁷ Flyplassen var mål for luftangrep fra Haftars styrker en rekke ganger da de forsøkte å innta Tripoli i 2019–2020. Der stengning skjedde brått mens det var fly på veg til flyplassen, ble de som oftest omdirigert til Misrata.

¹⁸ Én av disse var en pågripelse av en militsleder som førte til økt spenning, tre omhandlet endringer i hvilke militser med styrker utplassert på/ved flyplassen, og én at et tyrkisk militærfly landet på denne flyplassen (og i Misrata).

6.3 Kystdistriktene vest for Tripoli: an-Nuqat al-Khams, az-Zawiya, og al-Jafara

Disse tre distriktene omfatter blant annet byene Zuwara, Sabrata og Zawiya, og den viktigste grenseposten mot Tunisia, Ra's Jdir. Folketallet i de tre distriktene er litt større enn Tripolis, oppunder 19 % av landets befolkning.

I likhet med Tripoli er området under kontroll av ulike militser, som konkurrerer om kontroll med ulike inntektsbringende aktiviteter. Dette er et strategisk svært viktig område for smugling av varer inn og ut av Tunisia, og for menneskesmugling av migranter som reiser irregulært til Italia.¹⁹ Videre finnes det andre strategisk viktige ressurser, som oljeraffineri, elektrisitetsverk, gassledning og hovedvegen mellom Tripoli og Tunisia (Eaton & Yousef 2025).

Også i dette området gikk antallet registrerte konflikthendelser og -dødsfall kraftig ned fra 2021 og forble ganske lavt til og med 2023, men konfliktnivået har steget igjen fra 2024, særlig i an-Nuqat al-Khams og az-Zawiya. I an-Nuqat al-Khams har det tidvis vært konflikt mellom militser og politiske ledere (Serwat 2024), mens politi, lokal administrasjon og lokale folkevalgte i Zawiya overveiende må underkaste seg lokale militser (Lacher 2024a, s. 54–58). Voldsbruken steg særlig på grunn av økt spenning mellom konkurrerende militser i området fra juni til juli 2024, delvis knyttet til gjenåpninga av grenseposten Ra's Jdir 1. juli etter at den i drøye tre måneder hadde vært stengt (Serwat, Francisco & Nsaibia 2024). Lokalvalget i november 2024 bidro også til at antallet konflikthendelser doblet seg i området sammenlignet med måneden før, og økningen var særlig markant i az-Zawiya (Serwat & Nsaibia 2024).

6.3.1 Ferdsel i bil mellom Tunisia og Tripoli

Kystvegen fra Tripoli til Tunisias grense strekker seg 175 km gjennom de tre vestlige kystdistriktene, og er fortsatt en svært viktig gjennomfartsåre for folk og varer, inkludert smuglergoods (lovlige varer som unndras toll og avgifter, og ulovlige). Tidvis er grenseovergangen til Tunisia stengt, som nevnt over. Ferdsel langs vegen kan tidvis være risikabel – kriminalitet er en konstant trussel, og det bryter sporadisk ut åpen konflikt mellom militsgrupper i området som kan skape fare for reisende. Særlig strekninga mellom Tripoli og Zawiya framheves som risikabel (Government of Canada 2025; Gov.uk u.å.).

¹⁹ Her er det penger å tjene både for militsene som organiserer menneskesmugling, og for militsene som får inntekter fra å forsøke å hindre menneskesmugling – som militsen som kaller seg Libyas kystvakt.

6.4 Kystdistriktene øst for Tripoli: al-Murqub og Misrata

Disse to distriktene omfatter blant annet byene Misrata, Bani Walid og Zlitan. Samlet folketall er litt mindre enn Tripolis, oppunder 18 % av landets befolkning.

Begge distriktene øst for Tripoli har også sett en kraftig nedgang i konfliktnivået siden 2021. (Også i deler av disse distriktene var voldsnivået høyt i åra før, særlig 2019–2020. Begge distriktene ligger i området som ble invadert av Haftars styrker da de forsøkte å ta kontroll over Tripoli.) ACLED har bare registrert fire konfliktrelaterte dødsfall i al-Murqub fra 2021 til nå, og tolv i Misrata i samme periode.

Dette området er i mye mindre grad sentrum for smugling og annen innbringende virksomhet enn områdene lengre vest i regionen, noe som bidrar til at militsgrupper i området har forholdsvis få slike inntektskilder å konkurrere om. Det bidrar til et enda lavere konfliktnivå i rolige tider enn i andre deler av Tripolitania.

6.4.1 Misrata by

Misrata er Libyas tredje største by, med knapt 700 000 innbyggere (rundt 10 % av landets befolkning), men med et uvanlig lavt konfliktnivå sammenlignet med Tripoli og Benghazi. Dette skyldes at Misrata by helt siden Qadhafi-regimets fall har vært kontrollert av en, til Libya å være, svært stabil koalisjon militser.

Hittil har ikke maktkamp internt i militskoalisjonen i Misrata ført til væpnede trefninger dem imellom på hjemmebane. Misrata-militser har vært involvert i væpnede kamper utenfor Misrata by en rekke ganger, men dette har ikke ført til økt voldsnivå i Misrata. Militsgrupper i konflikt med Misrata-militser andre steder i Libya, har dessuten aldri forsøkt å angripe Misrata by siden borgerkrigen i 2011 – selv ikke i perioden det var kamphandlinger om kontrollen med Tripoli, hvor politiske aktører og militser fra Misrata spilte en viktig rolle.

6.4.2 Misrata internasjonale flyplass

Misrata har internasjonal flyplass, med flyruter til andre deler av Libya og til andre byer i regionen. Per 17. juli var det flest ukentlige internasjonale flyvninger til Tunis, Kairo og Istanbul. Det later ikke til å være regelmessige flyruter til europeiske land (Flightradar24 u.å.–e, f).

Flyplassen i Misrata ligger ganske nær bykjernen, og dermed i området kontrollert av militsalliansen. Den har ikke fått egen stedskode i dataene fra ACLED, men de eneste hendelsene de seinere åra med direkte omtale av flyplassen, handler om demonstrasjoner:

- 30. juni 2022 demonstrerte flyplassansatte mot manglende lønnsutbetalinger.

- Ved fire anledninger, 12. januar, 1. februar, 15. og 19. mai 2024, protesterte folk fordi de ønsket etterforskning av påstander om gullsmugling via flyplassen i regi av en væpnet gruppe omtalt som Joint Force (Serwat 2024).

6.4.3 Distriktet Misrata

I likhet med byen Misrata har det omliggende distriktet vært preget av et ganske lavt antall registrerte konflikthendelser siden 2021, men nivået er noe høyere i omlandet enn i byen. Én faktor kan antakelig være at distriktet omfatter byene Bani Walid og Tawargha, som var sentre for stor støtte til Qadhafi da opprør mot regimet hans brøt ut i 2011, mens Misrata var på opprørssida.²⁰

Selv om konfliktlinja mellom grupper som blir assosiert med å ha vært klart for eller klart mot opprøret mot Qadhafi-regimet, ikke lenger er på langt nær så sentral som den var i åra rett etter regimet falt høsten 2011, kan det ikke utelukkes at den blir viktigere igjen, for eksempel i lokal politikk på distriktsnivå.

6.5 Sirt

Sirt er et distrikt med lavt folketall, bare drøyt 2 % av landets befolkning. Også her er det en markant forskjell på perioden 2018–2020, og perioden etter. Siden 2021 har det vært 6 konfliktrelaterte dødsfall, og alle skjedde i 2021–2022.

Under opprøret i 2011 var Qadhafis fødeby Sirt hovedbastion for ham og kretsen rundt ham. Tidlig i 2015 tok Den islamske staten (IS) kontroll over byen, som var blitt et samlingspunkt for jihadister fra Libya og utlandet i åra etter Qadhafi-regimets fall (Collombier 2017). Men militser fra Misrata tok kontrollen over byen i 2016 (Lacher 2024b, s. 8). Det høye konfliktnivået i 2018–2020 var opptakten til at Haftars militsallianse angrep byen tidlig i januar 2020. Sirt har siden 2020 vært under Haftar-kontroll, og antallet konfliktrelaterte hendelser og dødsfall har vært lavt siden sommeren 2020.

6.6 Innlandet: Nalut og al-Jabal al-Gharbi

Nalut og al-Jabal al-Gharbi er distrikter med lave folketall – Naluts befolkning utgjør drøyt 1,5 % og al-Jabal al-Gharbi knapt 5,5 % av landets befolkning.

Nalut har vært svært rolig gjennom hele perioden notatet dekker, med bare fem registrerte konfliktrelaterte dødsfall, som alle skjedde i trefninger mellom militser, blant annet knyttet til smugling (distriktet har lang grense mot Tunisia og Algerie, og grensepost i byen Ghadamis). En grunn til at det har vært rolig hele perioden,

²⁰ Dette fikk særlig store konsekvenser for befolkninga i Tawargha, som ble fordrevet av militser fra Misrata høsten 2011 (HRW 2019, 2013, 2017), og fremdeles har bare rundt halvparten av befolkninga vendt tilbake (TRT World 2024).

er at distriktet ikke var omfattet av kamphandlingene knyttet til forsøket til Haftars militsallianse på å få kontroll over Tripoli.

Al-Jabal al-Gharbi følger derimot det vanlige mønsteret for Tripolitania, med høyt konfliktnivå i 2019–2020 knyttet til Haftars forsøk på å innta Tripoli. Distriktet ligger sør for hovedstadsområdet, og Haftars styrker forflyttet seg delvis gjennom på veg mot Tripoli. Sikkerhetsforholdene har vært rolige, og 15 konfliktrelaterte dødsfall siden 2021 gir et noe lavere nivå enn Nalut, sett opp mot folketallet.

7 Sikkerhetsforhold i øst: Kyrenaika

En knapp tredel (29,4 %) av Libyas befolkning bor i de sju distriktene omfattet av den østre regionen Kyrenaika. Maktforholdene i regionen er mye mindre innfløkte enn i Tripolitania og Fazzan, siden Haftars militsallianse og deres politiske allierte i regjeringa som konkurrerer med den internasjonalt anerkjente i Tripoli, har god kontroll. Militsalliansen til Haftar opptrer også ganske disiplinert, og mindre egenrådige enn militsene alliert med regjeringa i Tripoli.

Som vi ser av tabellen under, skjedde oppunder 90 % av de konfliktrelaterte dødsfallene i regionen i 2018 og 2019. Siden 2020 skjedde drøyt 40 % av dem i ett distrikt, al-Kufra. Den distriktsvise gjennomgangen kommer lengre ut i kapittelet.

Tabell 7.1 Konfliktrelaterte dødsfall per distrikt (2025: januar–april)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Benghazi	161	22	2	11	9	2	3	0
al-Marj	0	0	1	0	0	0	0	0
al-Jabal al-Akhdar	0	0	0	0	1	0	1	1
Darna	309	81	0	1	0	0	0	0
al-Butnan	30	0	6	0	0	1	2	0
al-Wahat	41	0	3	0	0	1	3	0
al-Kufra	67	7	0	0	20	0	14	0
Kyrenaika	608	110	12	12	30	4	23	1

Kyrenaika har altså vært regionen med den roligste sikkerhetssituasjonen fra 2018 til nå, også i de mer turbulente første åra, sett opp mot folketallet. Videre har regionen hatt de mest stabile maktforholdene.²¹ Per i dag er det ikke tydelige tegn

²¹ Her minner vi om avgrensninga om at dette notatet ikke tar for seg menneskerettsforhold. Vi påpeker likevel kort at selv om sikkerhetsforholdene i områdene under Haftars kontroll er ganske gode, er menneskerettsforholdene gjennomgående utfordrende.

på at dette vil endre seg, men det er like fullt noen faktorer som kan bidra til at forholdene i Kyrenaika blir mindre stabile på sikt:

- Feltmarskalk Haftars alder: Han er født i 1943 og dermed over 80 år (Gråtrud 2017), og det kan bli maktkamp innenfor militsalliansen hans når han faller fra
- Større egenrådighet i militsene som utgjør Haftars allianse
- Konkurransen og økt konfliktnivå mellom militser innenfor Haftars allianse knyttet til økende irregulær migrasjon gjennom Kyrenaika videre over Middelhavet til Italia og Hellas²²

7.2 **Benghazi**

Benghazi er nest største by i Libya, med knapt 850 000 innbyggere (drøyt 12 % av befolkningen). Av 210 registrerte konflikthendelser i perioden 2018–april 2025, skjedde 161 (77 %) i 2018, siste år av en periode med alvorlige kampfhandlingene som startet i 2014 (Fitzgerald 2023; Wehrey 2023). Krigen i Benghazi 2014–2018 skapte store ødeleggelser, særlig i bydelen al-Laythi og de vestlige forstedene al-Qwarsha, Qanfudha og Qaryunis, men hadde store ringvirkninger for befolkninga og skapte store antall internt fordrevne.

Etter at krigen var over i 2018, har imidlertid sikkerhetsforholdene vært mye roligere enn i Tripoli, selv om det også i Benghazi sporadisk finner sted trefninger mellom militser innenfor Haftars allianse.

7.2.1 **Benina internasjonale flyplass**

Benghazi har også en internasjonal flyplass, Benina. Derfra går flyruter til andre deler av Libya og til utlandet, overveiende land i Midtøsten og Nord-Afrika. Per 17. juli var det flest ukentlige internasjonale flyvninger til Tunis, Alexandria og Kairo. Til Europa er det mindre hyppige flyvninger til Roma og Malta (Flightradar24 u.å.–a, b).

Tabell 7.2 Konflikthendelser på Benina internasjonale flyplass (2025: januar–april)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Konflikthendelser	0	1	0	0	0	0	0	0
Dødsfall	0	0	0	0	0	0	0	0
Angrep på sivile	0	0	0	0	0	0	0	0

²² Irregulær migrasjon fra Libya til Italia var lenge noe som hovedsakelig skjedde fra den vestlige kysten mellom Tripoli og Tunisia, men har særlig siden 2022 økt betraktelig langs den østlige kysten mellom Benghazi og grensa til Egypt (Villa & Pavia 2023; Alnajjar et al. 2023). Til å begynne med var målet først og fremst Italia også herfra, men i år er det en markant økning av migranter som seiler mot Hellas, ikke minst Kreta (Bali 2025).

Som vi ser over, har ACLED bare registrert én konflikthendelse ved Benina internasjonale flyplass, og det var i 2019.

7.3 Kystprovinsene øst for Benghazi: al-Marj, al-Jabal al-Akhdar, Darna og al-Butnan

De fire kystprovinsene i øst har et innbyggertall som utgjør knapt 12 % av Libyas befolkning. I al-Marj og al-Jabal al-Akhdar har det vært bare 4 registrerte konfliktrelaterte dødsfall til sammen i perioden 2018–april 2025. Al-Butnan hadde 30 konfliktrelaterte dødsfall i 2018, men 9 til sammen de følgende åra, og har altså også hatt rolige sikkerhetsforhold siden 2019.

Også i Darna har det vært rolige sikkerhetsforhold siden 2020, men her var det 390 konfliktrelaterte dødsfall i 2018–2019 under de alvorlige krigshandlingene hvor Haftars militsallianse tok kontroll over byen fra andre militser. Etter at Haftar fikk kontroll i 2019, har ACLED bare registrert ett konfliktrelatert dødsfall.²³

7.4 Innlandet: al-Wahat og al-Kufra

Innlandsdistriktene al-Wahat og al-Kufra er tyntbefolkede ørkenområder, med til sammen knapt 4 % av landets befolkning. Begge distriktene hadde et høyt antall registrerte konfliktrelaterte dødsfall i 2018, men markant færre i åra etter. I al-Wahat har det vært bare 7 registrerte konfliktdødsfall siden 2019 (mot 41 i 2018), mens det i al-Kufra var 67 dødsfall i 2018 og til sammen 41 i åra etter (7 i 2019, 20 i 2022 og 14 i 2024).

Konfliktnivået i al-Kufra sett opp mot det lave folketallet, er en del høyere enn i regionen ellers. Særlig to forhold spiller inn: at konkurranse om politisk makt i distriktet i stor grad skjer i henhold til etnisk tilhørighet, og at det er konkurranse om store inntekter fra smuglervirksomhet – særlig menneskesmugling fra Sudan og Tsjad (Eaton 2023b).²⁴ Konkurranse om politisk makt og inntekter fra smugling eskalerer tidvis til voldshandlinger mellom lokale militser.

8 Sikkerhetsforhold i sør: Fazzan

Seks tyntbefolkede ørkendistrikter utgjør regionen Fazzan sør for Tripolitania, med knapt 8 % av Libyas befolkning. Maktforholdene er komplekse og ligner

²³ Se kapittel 9 om humanitære forhold angående flomkatastrofen i Darna i september 2023.

²⁴ Handel og smugling følger en av de historisk viktigste karavanerutene mellom Benghazi ved Middelhavet og det østlige Afrika via al-Kufra og Darfur i Sudan.

dem i Tripolitania: Lokal makt er også her i hendene på en mengde ulike militser, tidvis i væpnet konflikt med hverandre.

Som vi ser av tabellen under, var 83 % av de registrerte konfliktrelaterte dødsfallene i 2018 og 2019, knyttet til at Haftars militsallianse etablerte en viss kontroll, og det har vært roligere forhold etter det.

Antallet konfliktrelaterte dødsfall siden 2020 er forholdsvis lavt i absolutte tall, men som vi så av Tabell 4.2 i kapittel 4, ligger det målt opp mot innbyggertallet likevel stort sett en del høyere enn i resten av landet (ikke bare for tida etter 2020, men for hele perioden fra 2018).

Tabell 8.1 Konfliktrelaterte dødsfall per distrikt (2025: januar–april)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Wadi ash-Shati	4	7	0	0	0	0	3	0
al-Jufra	60	50	8	10	0	0	2	0
Ghat	0	0	0	0	0	0	0	0
Wadi al-Hayat	4	13	2	0	0	0	0	0
Sabha	93	92	28	9	5	0	6	0
Murzuq	72	334	9	18	18	0	0	30
Fazzan	233	496	47	37	23	0	11	30

At konfliktnivået i Fazzan er høyest målt mot folketallet, skyldes at regionen har en enda mer sammensatt befolkning enn ellers i Libya, hvor skillelinjer som følger klanstruktur, både overlapper med og krysser etniske skillelinjer (arabere, tuareger og tubu-befolkninga). Vi finner grupper med lang historie i regionen, grupper med opprinnelse i andre deler av Libya eller utlandet (Tsjad og Sudan), og grupper som var migranter i Tsjad og Sudan i generasjoner, men vendte tilbake til Libya under Qadhafi-regimet (Stocker & al-Fallani 2023; Fitzgerald & Wilson 2021, s. 4–5). Konflikt om politisk makt på lokalplan kommer i tillegg til konflikt om inntekter fra handel og særlig smugling,²⁵ og fra oljeutvinning. Slike konflikter har fortsatt også etter at Haftars styrker inntok regionen i 2019.

8.2 Sabha og Murzuq

Sabha og Murzuq er navn både på distrikter og de to største byene i Fazzan, som er administrasjonssentre for hvert sitt distrikt. De to distriktene har knapt 3,9 % av landets befolkning, men oppunder halvparten av innbyggerne i Fazzan.

²⁵ Gjennom Fazzan går også to historisk viktig karavaneruter, som har forbundet Vest-Afrika med Middelhavet – én mellom Tripoli ved Middelhavet og Niger-elva via Ghat og Algerie, og én mellom Tripoli og Tsjad-sjøen via Murzuq og Niger.

Konfliktnivået i begge distrikter var høyt i 2018–2019 da Haftars styrker etablerte seg i Fazzan. Særlig var antallet konfliktrelaterte dødsfall høyt i Murzuq – først under kamper mellom Haftar-styrker og lokale militser, og siden i hevnooppgjør mellom grupper alliert med eller mot Haftar i etterkant (Stocker & al-Fallani 2023, s. 85–90).

Selv om konfliktnivået har gått ned fra 2020, er antallet registrerte konfliktrelaterte dødsfall fremdeles ganske høyt sett opp mot folketallet. Dette skyldes både vedvarende konflikter rundt politisk makt og lokal tilhørighet, og konkurranse om økonomiske interesser i handel og smugling.

8.3 Al-Jufra

Al-Jufra utgjør den nordligste delen av Fazzan, og ligger strategisk viktig siden gjennomfartsårer fra Sabha og Murzuq går gjennom al-Jufra til Sirt, Misrata og Tripoli ved kysten. I al-Jufra var konfliktnivået høyt i 2018 og 2019, i perioden opp mot Haftars forsøk på å invadere Tripoli 2019–2020. Siden var det forholdsvis høyt i 2020–2021 sett opp mot folketallet, mens det har vært lavt siden 2022 (med bare to konfliktrelaterte dødsfall 2022–april 2025).

8.4 Wadi ash-Shati, Ghat og Wadi al-Hayat

Disse tre distriktene ligger lengst vest i Fazzan, og har hatt en mye roligere sikkerhetssituasjon i perioden 2018 til nå enn resten av regionen. Ghat har ikke hatt noen konfliktrelaterte dødsfall i perioden, noe som kan skyldes at distriktet har blitt enda mer av en økonomisk bakevje siden 2011 ettersom Algerie har stengt grenseovergangene til Libya (Fitzgerald & Wilson 2021, s. 7).

Wadi ash-Shati og Wadi al-Hayat hadde høyere konfliktnivå i 2018–2019, men har bare hatt fem konfliktrelaterte dødsfall siden da. Selv sett opp mot innbyggertall, har konfliktnivået vært lavt siden 2020.

9 Humanitære forhold

Bruttonasjonalprodukt per innbygger er mer enn halvert sammenlignet med under Qadhafi-regimet (World Bank 2022, s. 2). Etter et lavmål under pandemien har økonomien tatt seg noe opp, og per 2024 hadde Libya et BNP per innbygger på USD 6318 (World Bank u.å.–b), i nedre sjikt av Verdensbankens kategori Upper-

middle-income.²⁶ Libya er altså ikke et fattig land, heller ikke etter at økonomien i landet krympet kraftig etter omveltningene i 2011.

Den økonomiske nedgangen har hatt særlig store konsekvenser for dem som hadde det mest utfordrende fra før, og forårsaker først og fremst store vansker for internt fordrevne, fattige libyere og migranter (Ekhator-Mobayode et al. 2023). FNs kontor for koordinasjon av humanitær bistand trekker særlig fram utenlandske migranter og libyske internt fordrevne som sårbare grupper som trenger humanitær bistand. For libyere trekker OCHA (2025, s. 1) særlig fram de rundt 35 000 som har vært fordrevne over tid, mens knapt 105 000 ble omtalt som «on pathways to durable solutions». Av de 787 000 som ifølge OCHA trenger bistand, er altså det store flertallet migranter.

En ny humanitær utfordring er at sikkerhetstjenester koblet til regjeringa i Tripoli, i mars 2025 ga internasjonale bistandsorganisasjoner ordre om å stoppe virksomheten i Vest-Libya (OCHA 2025, s. 2).²⁷ Organisasjonene ble beskyldt for å bryte libysk lovverk ved å bistå migranter og for ikke å følge lokalt regelverk (s. 4), men ordren har fått konsekvenser for alle sårbare grupper organisasjonene bistår, også libyske internt fordrevne.

Det er ingenting som tyder på at det er de fattige sjiktene av Libyas befolkning som har forlatt landet siden 2011. Selv om det antakelig til sammen oppholder seg flere hundre tusen libyere i nabolandene Tunisia og Egypt, er det knapt noen som registrerer seg som flyktninger der – noe som det vanligvis er en indikasjon om at de som søker flyktningstatus gjør det fordi de trenger økonomisk hjelp.²⁸ Landinfo holder det for overveiende sannsynlig at libyere med store humanitære utfordringer, mangler midler og andre ressurser for å reise utenlands, til nabolandene eller Europa.

9.1 Matsikkerhet

En artikkel skrevet av et team fra Verdens matvareprogram (WFP) anslo at per 2020/2021, opplevde rundt en tredel av befolkninga i Libya utfordringer med å skaffe tilstrekkelig mat (Abdeljaber et al. 2023, s. 180):

²⁶ Sammenlignet med nordafrikanske naboland, ligger Libya på knapt det dobbelte av Egypts BNP per innbygger (USD 3339), og en del høyere enn Algerie (USD 5631) og Tunisia (USD 4350). Av landene i Afrika sør for Sahara er Libya omtrent på nivå med Sør-Afrika (USD 6253) (World Bank u.å.–a).

²⁷ Landinfo regner med at Vest-Libya her er noenlunde overlappende med Tripolitania, siden det er her denne sikkerhetstjenesten har makt.

²⁸ Per 2024 var det registrert 5 libyske flyktninger i Egypt, og 28 flyktninger og 63 asylsøkere i Tunisia (UNHCR 2024). Samlet antall flyktninger og asylsøkere registrert i Egypt, er 1 002 524 (UNHCR u.å.–a) og 10 683 i Tunisia (UNHCR u.å.–b).

For the country as whole, 14 percent of the population was stressed (had significant food consumption gaps or were able to meet minimum food needs only by adopting irreversible coping strategies), and 18 percent were severely food stressed (had extreme food consumption gaps or suffered extreme loss of livelihood assets that led to food consumption gaps or worse).

WFPs årsrapport for 2024 (WFP 2025) inneholder ikke oppdatert anslag over hvor stor andel som opplever utfordringer med matsikkerhet. Det er dermed vanskelig å si om situasjonen har endret seg etter at anslaget over ble gjort. (Høyere konfliktnivå fram til 2020 og ettervirkninger av pandemien kan ha gjort forholdene særlig vanskelige i perioden data ble samlet inn til den siterte analysen.)

9.2 Helse²⁹

En artikkel om det offentlige helsevesenet i Libya, *A health sector in intensive care* (Kak et al. 2023), i et notat fra Verdensbanken, peker på en rekke utfordringer på helsefeltet siden Qadhafi-regimets fall (s. 288–296):

- Knappt 300 offentlige klinikker (public health care facilities) har stengt, andre har redusert kapasitet
- Problemer med elektrisitet, vann og kloakk i hele samfunnet, men også i helsevesenet
- Mangel på basismedisiner
- Halvering av medisinsk faglig personale mellom 2011 og 2016, blant annet fordi mange utlendinger i sektoren forlot landet under omveltningene i 2011
- Lavere kvalitet på helsetjenester
- Dårligere administrasjon av det offentlige helsevesenet

Det har vært en stor økning i vanstyre, korrupsjon og nepotisme i offentlig sektor generelt, og det offentlige helsevesenet er særlig rammet (Lacher 2023, s. 237):

Weakening administrative control also facilitated pillage and corruption that further undermined public service delivery, such as when medical supplies disappeared from public hospitals, or when cleaning and catering services in hospitals and universities deteriorated as well-connected companies pocketed the contract money. Students, parents and those seeking medical treatment for themselves or their family members therefore increasingly sought out private service providers just as civil servants looked to private

²⁹ MedCOI, den felles informasjonstjenesten om medisinske forhold drevet av EUAA (European Union Agency for Asylum), har ikke vært i stand til å svare på konkrete spørsmål om helsetilbud i Libya siden 2020. Landinfo har per i dag dermed ikke tilgang til bistand fra MedCOI for å undersøke helseforhold i Libya for utlendingsforvaltninga.

sector employment as well as to illicit gains from public funds to supplement their meagre income. The ability to embezzle money through contracts, travel allowances, fake employees and other schemes became key to the continued attractiveness of mid-level administrative positions.

These causal links were most obvious in the healthcare sector. Private clinics were often owned or co-owned by well-established doctors at public hospitals, and drew many of their professionals from public sector employees. When seeking diagnosis or treatment at a public hospital, doctors would routinely point patients to private clinics where they or their colleagues worked, often pretending that the public hospital had run out of the necessary supplies. Patients and their relatives angrily charged that hospital personnel simply could not be bothered to work since there was nobody to hold them to account. Some alleged that doctors themselves illegally diverted state supplies to the private clinics at which they worked.

Artikkelen i Verdensbankens notat peker på en markant vekst i det private helse-tilbudet for å møte voksende etterspørsel etter helsetjenester offentlig sektor ikke klarer å dekke (Kak et al. 2023, s. 296–298). Libyere med midler, som ikke får helsetjenestene de trenger i Libya, verken i offentlig eller privat sektor, gjør som de har gjort siden Qadhafi styrte landet: De reiser til naboland og oppsøker det private helsevesenet der. Tunisia er nærmest for Tripolitania og Fazzan, Egypt for Kyrenaika. Private helsetjenester, i Libya eller utlandet, må dekkes av pasienten eller vedkommendes familie – fungerende refusjonsordninger finnes ikke.

9.3 Utdanning

Også utdanningssystemet har stått overfor store utfordringer siden 2011, beskrevet i en annen artikkel i Verdensbankens notat (Espeut et al. 2023), skrevet av et team fra UNICEF med søkelys på grunnskolen. Selv om Libya brukte en større andel statlige midler på utdanning enn andre land i Midtøsten og Nord-Afrika under Qadhafi, var ikke kvaliteten særlig god (s. 311): «Despite being an upper-middle-income country, high levels of investment in education did not translate into high education sector performance.» Forholdene i grunnskolen har ikke blitt bedre etter 2011 (s. 313–320).

Som i helsesektoren, har det dårlige offentlige tilbudet ført til økt bruk av private læresteder, både i grunnskolen og på høyere nivåer (Lacher 2023, s. 237–238):

The education sector underwent a similar evolution. As public schools closed down for extended periods due to fighting, striking teachers or delays in the delivery of schoolbooks, those parents who could afford it increasingly sent their children to private schools. The latter mushroomed throughout Libya's decade of conflict. Misrata, for example, had one private school before 2011; by 2021, there were fifty-nine. Private universities also

multiplied at an even faster pace than public ones. While some offered higher quality education than public universities, dozens of officially unaccredited ones effectively sold diplomas of dubious value, and underwent repeated waves of closures by the authorities. The overall trend in education and healthcare, therefore, was an unprecedented expansion of both public and private service providers, concomitant with a dramatic deterioration in the quality of service provision, with few exceptions.

Kvaliteten på offentlig drevet utdanning i Libya har dermed gått ytterligere ned siden 2011, og de private tilbudene som har vokst fram, innebærer en kostnadsøkning uten at det nødvendigvis følges av bedre kvalitet.

9.4 Flomkatastrofen i Darna september 2023

I september 2023 ble Darna rammet av en flom fra en defekt demning som forårsaket store ødeleggelser og enorm menneskelig lidelse med mellom 12 700 og 20 000 døde og savnede (Cellino 2024; Gazzini 2023). Selv det laveste anslaget utgjør rundt halvparten av det samlede antallet konfliktrelaterte dødsfall registrert av ACLED fra opprøret startet i 2011 til i dag.

Katastrofen i Darna er heldigvis eksepsjonell i alvorsgraden, men vitner om hvordan vedvarende politisk krise på sentralt plan og fragmenterte maktforhold på lokalplan gjør at det libyske samfunnet er enda dårligere stilt enn nabolandene til å forebygge krisesituasjoner, og å håndtere dem når de oppstår.

Skriftlige kilder

- Abdeljaber, Samer; Daoud, Fadel; Halabi, Rawad; Hibi, Yukinori; Namugayi, Grace & Swingewood, Eleanor (2023). Food insecurity. I: Irhiam, Hend R.; Schaeffer, Michael G. & Watanabe, Kanae (Red.), *The long road to inclusive institutions in Libya: A sourcebook of challenges and needs* (s. 179–187). Washington D.C.: World Bank. Tilgjengelig fra <https://www.worldbank.org/en/country/libya/publication/the-long-road-to-inclusive-institutions-in-libya-a-sourcebook-of-challenges-and-needs> [lastet ned 16. oktober 2023].
- ACCORD, dvs. Austrian Centre for Country of Origin and Asylum Research and Documentation (2018, 20. desember). *Libya, first quarter 2018: Update on incidents according to the Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED)*. Tilgjengelig fra https://www.ecoi.net/en/file/local/2002392/2018q1Libya_en.pdf [lastet ned 10. mai 2022].
- ACLED, dvs. Armed Conflict Location & Event Data (2024). *Regional data: Africa (25 October 2024)*. Falmer: ACLED. Tilgjengelig fra <https://acleddata.com/curated-data-files/> [lastet ned november 2024].
- ACLED, dvs. Armed Conflict Location & Event Data (2025a). *Data Ukraine, Democratic Republic of Congo, Somalia, Yemen, Libya, Ethiopia (19 May 2022–9 May 2025)*. Falmer: ACLED. Tilgjengelig fra <https://www.acleddata.com/download/2909/> [lastet ned 19. mai 2025].
- ACLED, dvs. Armed Conflict Location & Event Data (2025b, 28. august). *Political competition and infighting among Tripoli's armed groups reach beyond Libya's capital*. Falmer: ACLED. Tilgjengelig fra <https://acleddata.com/report/political-competition-and-infighting-among-tripolis-armed-groups-reach-beyond-libyas-capital> [lastet ned 11. juli 2025].
- ACLED, dvs. Armed Conflict Location & Event Data (u.å.–a). *ACLED codebook*. Falmer: ACLED. Tilgjengelig fra <https://acleddata.com/methodology/acled-codebook> [lastet ned 19. august 2025].
- ACLED, dvs. Armed Conflict Location & Event Data (u.å.–b). *All analysis on Africa*. Falmer: ACLED. Tilgjengelig fra <https://acleddata.com/regions/africa/all-analysis-africa> [lastet ned 28. august 2025].
- ACLED, dvs. Armed Conflict Location & Event Data (u.å.–c). *Conflict index*. Falmer: ACLED. Tilgjengelig fra <https://acleddata.com/series/acled-conflict-index> [lastet ned 20. august 2025].
- ACLED, dvs. Armed Conflict Location & Event Data (u.å.–d). *Conflict index dashboard*. Falmer: ACLED. Tilgjengelig fra <https://acleddata.com/platform/conflict-index-dashboard> [lastet ned 20. august 2025].
- Alnajjar, Mohannad Alkhalil; Bassiki, Mohammad; Deeb, Bashar; van Dijken, Klaas; Epp, Alexander; Jullien, Maud; Lüdke, Steffen; Sapoch, Jack; Statius, Tomas & Verschuwele, Lina (2023, 14. desember). How a brutal militia became Europe's new henchmen. *Spiegel International*. Tilgjengelig fra <https://www.spiegel.de/international/europe/more-like-kidnapping-a-brutal-libyan-militia-helps-europe-keep-migrants-at-bay-a-0c68d2b5-37bd-4267-b98c-8279a059e2bc> [lastet ned 17. juli 2025].
- Bali, Kaki (2025, 16. juli). Is Greece in the middle of a new refugee crisis? *Deutsche Welle*. Tilgjengelig fra <https://www.dw.com/en/is-greece-in-the-middle-of-a-new-refugee-crisis/a-73292145> [lastet ned 17. juli 2025].

- Brahimi, Alia (2025, 23. januar). *Turkey and Egypt want better relations. But will Libya doom the rapprochement?* Washington D.C.: Atlantic Council. Tilgjengelig fra <https://www.atlanticcouncil.org/in-depth-research-reports/report/turkey-and-egypt-want-better-relations-but-will-libya-doom-the-rapprochement/> [lastet ned 27. januar 2025].
- Carboni, Andrea (2020, 9. april). *CDT spotlight: Continued fighting in Libya*. Falmer: ACLED. Tilgjengelig fra <https://acleddata.com/2020/04/09/cdt-spotlight-continued-fighting-in-libya/> [lastet ned 10. mai 2022].
- Cellino, Andrea (2024, 26. januar). *Derna floods reconstruction: Mirror of Libya (and international) failures*. Roma: ISPI. Tilgjengelig fra <https://www.ispionline.it/en/publication/derna-floods-reconstruction-mirror-of-libya-and-international-failures-161789> [lastet ned 4. juli 2024].
- Collombier, Virginie (2017). Sirte's tribes under the Islamic State: From civil war to global jihadism. I: Collombier, Virginie & Roy, Olivier (Red.), *Tribes and global jihadism* (s. 153–180). Oxford: Oxford University Press.
- Collombier, Virginie & Lacher, Wolfram (Red.) (2023). *Violence and social transformation in Libya*. London: Hurst.
- Crisis Group (2024, 1. oktober). *Getting past Libya's central bank standoff*. Brussel: Crisis Group. Tilgjengelig fra <https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/north-africa/libya/b093-getting-past-libyas-central-bank-standoff> [lastet ned 30. oktober 2024].
- Dragonfly Intelligence (2024, 5. desember). *Libya: Anticipating a security crisis*. London: Dragonfly Intelligence. Tilgjengelig fra <https://dragonflyintelligence.com/news/libya-anticipating-a-security-crisis/> [lastet ned 15. juli 2025].
- Eaton, Tim (2018, 12. april). *Libya's war economy: Predation, profiteering and state weakness*. London: Chatham House. Tilgjengelig fra <https://www.chathamhouse.org/2018/04/libyas-war-economy-predation-profiteering-and-state-weakness> [lastet ned 13. september 2022].
- Eaton, Tim (2019, 9. oktober). *Libya: Rich in oil, leaking fuel*. London: Chatham House. Tilgjengelig fra <https://www.chathamhouse.org/2019/10/libya-rich-oil-leaking-fuel> [lastet ned 13. september 2022].
- Eaton, Tim (2021, 24. februar). *Libya: Investing in the wealth of a nation*. London: Chatham House. Tilgjengelig fra <https://www.chathamhouse.org/2021/02/libya-investing-wealth-nation> [lastet ned 13. september 2022].
- Eaton, Tim (2023a). The post-revolutionary struggle for economic and financial institutions. I: Collombier, Virginie & Lacher, Wolfram (Red.), *Violence and social transformation in Libya* (s. 195–219). London: Hurst.
- Eaton, Tim (2023b, 10. februar). *Stability at what cost? Smuggling-driven development in the Libyan city of Kufra*. London: Chatham House. Tilgjengelig fra <https://www.chathamhouse.org/2023/02/stability-what-cost-smuggling-driven-development-libyan-city-kufra> [lastet ned 23. august 2023].
- Eaton, Tim; Mansour, Renad; Khatib, Lina; Cheng, Christine; Yazigi, Jihad & Salisbury, Peter (2019, 25. juni). *Conflict economies in the Middle East and North Africa*. London: Chatham House. Tilgjengelig fra <https://www.chathamhouse.org/2019/06/conflict-economies-middle-east-and-north-africa> [lastet ned 23. august 2023].
- Eaton, Tim & Yousef, Lubna (2025, 13. februar). *How migrant smuggling has fuelled conflict in Libya: A systems analysis of key transit hubs*. London: Chatham House. Tilgjengelig fra <https://www.chathamhouse.org/2025/02/how-migrant-smuggling-has-fuelled-conflict-libya/01-introduction-libya-2011> [lastet ned 24. februar 2025].

- Ekhatior-Mobayode, Uche Eseosa; Molini, Vasco; Namugayi, Grace & Sciabolazza, Valerio Leone (2023). Fragility, livelihoods, and migration dynamics. I: Irhiam, Hend R.; Schaeffer, Michael G. & Watanabe, Kanae (Red.), *The long road to inclusive institutions in Libya: A sourcebook of challenges and needs* (s. 163–177). Washington D.C.: World Bank. Tilgjengelig fra <https://www.worldbank.org/en/country/libya/publication/the-long-road-to-inclusive-institutions-in-libya-a-sourcebook-of-challenges-and-needs> [lastet ned 16. oktober 2023].
- Espeut, Donna; Pigois, Remy; Aslanyan, Narine; Ressler, Anna; Farah, Ibrahim & Aiazzi, Erica (2023). Education reform in the context of conflict, migration, and COVID-19. I: Irhiam, Hend R.; Schaeffer, Michael G. & Watanabe, Kanae (Red.), *The long road to inclusive institutions in Libya: A sourcebook of challenges and needs* (s. 309–326). Washington D.C.: World Bank. Tilgjengelig fra <https://www.worldbank.org/en/country/libya/publication/the-long-road-to-inclusive-institutions-in-libya-a-sourcebook-of-challenges-and-needs> [lastet ned 16. oktober 2023].
- Fitzgerald, Mary (2023). ‘Changed utterly’: How the 2014–18 war transformed Benghazi’s social fabric. I: Collombier, Virginie & Lacher, Wolfram (Red.), *Violence and social transformation in Libya* (s. 97–131). London: Hurst.
- Fitzgerald, Mary & Wilson, Nate (2021, 22. november). *Young and angry in Fezzan: Achieving stability in southern Libya through greater economic opportunity*. Washington D.C.: USIP. Tilgjengelig fra <https://www.usip.org/publications/2021/11/young-and-angry-fezzan-achieving-stability-southern-libya-through-greater> [lastet ned 11. mai 2022].
- Flightradar24 (u.å.–a). *BEN/HLLB – Benghazi Benina International Airport*. Stockholm: Flightradar24. Tilgjengelig fra <https://www.flightradar24.com/data/airports/ben> [lastet ned 17. juli 2025].
- Flightradar24 (u.å.–b). *BEN/HLLB – Benghazi Benina International Airport – Benghazi routes and destinations*. Stockholm: Flightradar24. Tilgjengelig fra <https://www.flightradar24.com/data/airports/ben/routes> [lastet ned 17. juli 2025].
- Flightradar24 (u.å.–c). *MJI/HLLM – Tripoli Mitiga International Airport*. Stockholm: Flightradar24. Tilgjengelig fra <https://www.flightradar24.com/data/airports/mji> [lastet ned 17. juli 2025].
- Flightradar24 (u.å.–d). *MJI/HLLM – Tripoli Mitiga International Airport – Tripoli routes and destinations*. Stockholm: Flightradar24. Tilgjengelig fra <https://www.flightradar24.com/data/airports/mji/routes> [lastet ned 17. juli 2025].
- Flightradar24 (u.å.–e). *MRA/HLMS – Misrata International Airport*. Stockholm: Flightradar24. Tilgjengelig fra <https://www.flightradar24.com/data/airports/mra> [lastet ned 17. juli 2025].
- Flightradar24 (u.å.–f). *MRA/HLMS – Misrata International Airport – Misrata routes and destinations*. Stockholm: Flightradar24. Tilgjengelig fra <https://www.flightradar24.com/data/airports/mra/routes> [lastet ned 17. juli 2025].
- Francisco, Ariane Dinalli (2023, 8. september). *Regional overview Africa – August 2023*. Falmer: ACLED. Tilgjengelig fra <https://acleddata.com/2023/09/08/regional-overview-africa-august-2023/> [lastet ned 14. mai 2025].
- Gazzini, Claudia (2023, 26. september). *Our journeys: Against seeming odds, assistance comes to Derna*. Brussel: Crisis Group. Tilgjengelig fra <https://www.crisisgroup.org/content/against-seeming-odds-assistance-comes-derna> [lastet ned 4. oktober 2023].
- Gov.uk (u.å.). *Foreign travel advice: Libya*. London: Gov.uk. Tilgjengelig fra <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/libya/safety-and-security> [lastet ned 17. juli 2025].

- Government of Canada (2025, 26. juni). *Libya travel advice*. Ottawa: Government of Canada. Tilgjengelig fra <https://travel.gc.ca/destinations/libya> [lastet ned 17. juli 2025].
- Gråtrud, Henrik (2017). En ny al-Gaddafi? Feltmarskalk Khalifa Haftar. *Babylon – Nordisk tidsskrift for midtøstenstudier*, 15, 38–51. Tilgjengelig fra <https://journals.uio.no/babylon/article/view/4817> [lastet ned 17. juli 2025].
- Herbert, Matt; Horsley, Rupert & Badi, Emadeddin (2023, 21. juli). *Illicit economies and peace and security in Libya*. Genève: Global Initiative against Transnational Organized Crime. Tilgjengelig fra <https://globalinitiative.net/wp-content/uploads/2023/04/Matt-Herbert-et-al-Illicit-economies-and-peace-and-security-in-Libya-GI-TOC-July-2023-1.pdf> [lastet ned 4. oktober 2023].
- HRW, dvs. Human Rights Watch (2013, 27. juni). *Libya: Displaced people from Tawergha barred from return*. New York: HRW. Tilgjengelig fra <https://www.hrw.org/news/2013/06/27/libya-displaced-people-tawergha-barred-return> [lastet ned 21. mars 2023].
- HRW, dvs. Human Rights Watch (2017, 20. juni). *Libya: Ensure safe return of displaced Tawerghans*. New York: HRW. Tilgjengelig fra <https://www.hrw.org/news/2017/06/20/libya-ensure-safe-return-displaced-tawerghans> [lastet ned 21. mars 2023].
- HRW, dvs. Human Rights Watch (2019, 24. januar). *Interactive map of mass and deliberate destruction in Tawergha, Libya*. New York: HRW. Tilgjengelig fra <https://www.hrw.org/video-photos/interactive/2019/01/24/interactive-map-mass-and-deliberate-destruction-tawergha-libya> [lastet ned 21. mars 2023].
- HRW, dvs. Human Rights Watch (2025, 20. mai). *Libya: Civilians caught in militia clashes*. New York: HRW. Tilgjengelig fra <https://www.hrw.org/news/2025/05/20/libya-civilians-caught-militia-clashes> [lastet ned 22. mai 2025].
- Kak, Mohini; Rakic, Severin; Malkin, Jesse D.; Alrumayyan, Mansour Faisal; Duran, Denizhan; Hamza, Mariam M.; Hatefi, Arian; Shikhy, Almoataz Bedin Allah & Herbst, Christopher H. (2023). A health sector in intensive care. I: Irhiam, Hend R.; Schaeffer, Michael G. & Watanabe, Kanae (Red.), *The long road to inclusive institutions in Libya: A sourcebook of challenges and needs* (s. 287–307). Washington D.C.: World Bank. Tilgjengelig fra <https://www.worldbank.org/en/country/libya/publication/the-long-road-to-inclusive-institutions-in-libya-a-sourcebook-of-challenges-and-needs> [lastet ned 16. oktober 2023].
- Lacher, Wolfram (2023). Public sector without a state. I: Collombier, Virginie & Lacher, Wolfram (Red.), *Violence and social transformation in Libya* (s. 221–245). London: Hurst.
- Lacher, Wolfram (2024a, 11. mars). *A political economy of Zawiya: Armed groups and society in a western Libyan city*. Genève: Small Arms Survey. Tilgjengelig fra <https://www.smallarmssurvey.org/highlight/new-report-political-economy-armed-groups-libya> [lastet ned 26. juni 2024].
- Lacher, Wolfram (2024b, 21. juni). *Where have all the Jihadists gone? The rise and mysterious fall of militant Islamist movements in Libya*. Berlin: SWP. Tilgjengelig fra <https://www.swp-berlin.org/publikation/libya-where-have-all-the-jihadists-gone> [lastet ned 4. juli 2024].
- Lacher, Wolfram (2025). Armed group consolidation and ruling coalitions in Libya. I: Lacher, Wolfram & Said, Salam (Red.), *Coercion, predation and state formation in Libya and Iraq – Parallel perspectives* (s. 11–15). Bonn: Friedrich Ebert Stiftung. Tilgjengelig fra <https://library.fes.de/pdf-files/bueros/libyen/21921.pdf> [lastet ned 15. juli 2025].
- Landinfo (2017, 6. oktober). *Libya: Sikkerhetsforhold i og rundt Tripoli*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2018/03/Libya-Sikkerhetsforhold-i-og-rundt-Tripoli-06102017.pdf> [lastet ned 6. oktober 2017].

- Lederer, Edith M. (2024, 17. april). UN envoy lashes out at Libya's feuding parties and their foreign backers, then says he's resigned. *AP News*. Tilgjengelig fra <https://apnews.com/article/libya-un-envoy-resign-elections-parties-foreign-ad5c70cc80531f6874d201e57012b595> [lastet ned 15. juli 2025].
- Libya Review (2025, 21. mai). Italy temporarily halts flights to Mitiga airport in Libyan capital. *Libya Review*. Tilgjengelig fra <https://libyareview.com/55827/italy-temporarily-halts-flights-to-mitiga-airport-in-libyan-capital/> [lastet ned 17. juli 2025].
- OCHA, dvs. United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (2021, 5. juli). *Libya Mantika population (Libyan and non-Libyan) as of 20 September 2020*. Tilgjengelig fra <https://data.humdata.org/dataset/d3b4d8cf-a9db-48d5-afe3-065011ab5ab2/resource/7bace6c8-0e6b-48f2-bcf1-3fb6244c1579/download/libya-mantika-population-libyan-and-non-libyan-as-of-20-sep2020.xlsx> [lastet ned 2. februar 2025].
- OCHA, dvs. United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (2025, 9. juni). *Libya – Humanitarian profile as of May 2025*. Genève: OCHA. Tilgjengelig fra <https://reliefweb.int/node/4157727>.
- Pollock, Katherine & Wehrey, Frederic (2018, 23. januar). *The Sufi-Salafi rift*. Washington D.C.: Carnegie Endowment for International Peace. Tilgjengelig fra <https://carnegieendowment.org/middle-east/diwan/2018/01/the-sufi-salafi-rift?lang=en> [lastet ned 15. juli 2025].
- The Sentry (2023, november). *Libya's kleptocratic boom*. Washington, D.C.: The Sentry. Tilgjengelig fra <https://thesentry.org/reports/libyas-kleptocratic-boom/> [lastet ned 30. oktober 2024].
- Serwat, Ladd (2024, 10. juni). *Regional overview Africa – May 2024*. Falmer: ACLED. Tilgjengelig fra <https://acleddata.com/2024/06/10/africa-overview-may-2024/> [lastet ned 14. mai 2025].
- Serwat, Ladd; Francisco, Ariane Dinalli & Nsaibia, Héní (2024, 12. august). *Regional overview Africa – July 2024*. Falmer: ACLED. Tilgjengelig fra <https://acleddata.com/2024/08/12/africa-overview-july-2024/> [lastet ned 14. mai 2025].
- Serwat, Ladd & Nsaibia, Héní (2024, 9. desember). *Regional overview Africa – November 2024*. Falmer: ACLED. Tilgjengelig fra <https://acleddata.com/2024/12/09/africa-overview-november-2024/> [lastet ned 14. mai 2025].
- Serwat, Ladd; Nsaibia, Héní; Adah, Miriam & Escofet, Marc (2025, 6. juni). *Regional overview Africa – June 2025*. Falmer: ACLED. Tilgjengelig fra <https://acleddata.com/2025/06/06/africa-overview-june-2025/> [lastet ned 10. juni 2025].
- Stocker, Valerie & al-Fallani, Reema (2023). Violence, displacement and social transformation in Sabha. I: Collombier, Virginie & Lacher, Wolfram (Red.), *Violence and social transformation in Libya* (s. 69–96). London: Hurst.
- TRT World. (2024). Libya rebuilding: Displaced Libyans return home, rebuild war-torn city of Tawergha. I *TRT World News*. Tilgjengelig fra <https://youtu.be/odEI6DPtuAM> [lastet ned 18. juli 2025].
- UNHCR (2024). *Refugee data finder*. Genève: UNHCR. Tilgjengelig fra <https://www.unhcr.org/refugee-statistics/download/?v2url=9bdef2> [lastet ned 21. juli 2025].
- UNHCR (u.å.–a). *Refugees and asylum-seekers in Egypt*. Genève: UNHCR. Tilgjengelig fra <https://data.unhcr.org/en/country/egy> [lastet ned 15. juli 2025].
- UNHCR (u.å.–b). *Refugees and asylum-seekers in Tunisia*. Genève: UNHCR. Tilgjengelig fra <https://data.unhcr.org/en/country/tun> [lastet ned 15. juli 2025].

- UNSMIL, dvs. UN Support Mission in Libya (2025, 9. juli). *UNSMIL urges immediate de-escalation in Tripoli*. Tripoli: UNSMIL. Tilgjengelig fra <https://unsmil.unmissions.org/unsmil-urges-immediate-de-escalation-tripoli%C2%A0> [lastet ned 15. juli 2025].
- Villa, Matteo & Pavia, Alissa (2023, 3. august). *Irregular migration from North Africa: Shifting local and regional dynamics*. Washington D.C.: Atlantic Council. Tilgjengelig fra <https://www.atlanticcouncil.org/in-depth-research-reports/report/irregular-migration-from-north-africa-shifting-local-and-regional-dynamics/> [lastet ned 21. august 2023].
- Wehrey, Frederic (2023). The war for Benghazi: Violence, paramilitarism and social rupturing, 2014–18. I: Collombier, Virginie & Lacher, Wolfram (Red.), *Violence and social transformation in Libya* (s. 165–194). London: Hurst.
- WFP, dvs. World Food Programme (2025). *Libya – Annual country report 2024/Country strategic plan 2023–2025*. Tripoli: WFP Libya. Tilgjengelig fra <https://www.wfp.org/publications/annual-country-reports-libya> [lastet ned 15. juli 2025].
- World Bank (2022, april). *Libya's social protection at a crossroads*. Washington D.C.: World Bank. Tilgjengelig fra <https://documents1.worldbank.org/curated/en/099050106292232957/pdf/P1776930ea19b1000aa3105da9874a49b8.pdf> [lastet ned 14. mai 2025].
- World Bank (u.å.–a). *GDP per capita (current US\$)*. Washington D.C.: World Bank. Tilgjengelig fra <https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.PCAP.CD?view=chart> [lastet ned 15. juli 2025].
- World Bank (u.å.–b). *Libya*. Washington D.C.: World Bank. Tilgjengelig fra <https://data.worldbank.org/country/LY> [lastet ned 15. juli 2025].